

Upravišтво: Ljubljana, Pucinijska
ulica 5 — Telefon št. 31-22, 31-23,
31-24

Inseratni oddelek: Ljubljana, Pucinijska
ulica 5 — Telefon 31-25, 31-26

Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42

Računi pri post. ček. zavodu: Ljubljana
št. 17.749

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za ogla-
se iz Kr. Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S. A.,
Milano

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina znaša mesečno L. 12.—
za inozemstvo pa L. 22.80

Uredništvo:
Ljubljana, Pucinijska ulica št. 5,
telefon 31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA
per la pubblicità di provenienza
italiana ed estera:

Unione Pubblicità Italiana S. A.,
Milano

Un piroscafo nemico affondato

Nel Gendarino le nostre truppe reagiscono con strenua difesa e decisi contrattacchi agli attacchi nemici

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica in data 15 novembre 1941/XX. il seguente bollettino di guerra n. 531:
Incurioni aeree nemiche su Catania, Acireale e Brindisi con lancio di bombe d'rompente e incendiarie. Alcune abitazioni civili sono rimaste danneggiate. Si lamentano 17 morti e 12 feriti a Catania e 12 morti e 8 feriti a Acireale. Contegno della popolazione esemplare.

In Africa settentrionale, sui fronti terrestri, nessun avvenimento di rilievo.

In Africa Orientale nel Gendarino, proseguono i combattimenti caratterizzati da particolare violenza conseguenti agli attacchi che il nemico rinnova da più giorni con sempre maggiori forze. Le nostre truppe reagiscono con strenua difesa e decisi contrattacchi.

Apparecchi tedeschi hanno attaccato postazioni fortificate di Tobruk ed appostamenti della zona di Marsa Matruh colpendo efficacemente obiettivi prescelti.

Gli aeroplani nemici abbattuti dalla caccia germanica nel combattimento aereo sul fronte di Sollum citato nel bollettino di ieri sono saliti da due a quattro.

L'aviazione britannica ha lanciato bombe su Derna e Barce. Danni ad alcuni fabbricati e qualche perdita nella popolazione locale.

In Mediterraneo, un nostro aereo silurante al comando del tenente pilota Camillo Bariglio ha colpito con siluro un grosso piroscafo inglese danneggiandolo gravemente. Il piroscafo risulta successivamente affondato.

Sovražna ladja potopljena

Na gondarskem področju se italijanske čete krepijo upirajo sovražnim napadom z odločnimi protinapadi

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 15. nov. naslednje vojno poročilo št. 531:

Sovražni letalski napadi na Catanjo, Acireale in Brindisi z metanjem rusilnih in zažigalnih bomb, poškodovane so bile nekatere stanovanjske hiše. V Catanji je bilo ubitih 17 in ranjenih 12, v Acireale 12 ubitih in 8 ranjenih. Zadržanje prebivalstva je bilo zgledno.

V severni Afriki in na kopnih bojiščih nobenega važnejšega dogodka.

V vzhodni Afriki se na področju Gendarja nadaljujejo boje, ki se razvijajo s poselno silovitostjo po napadih, ki jih sovražnik že nekaj dni ponavlja z vedno večjimi silami. Naše čete se upirajo s krepko obrambo in odločnimi protinapadi.

Nemška letala so napadla utrjene postojanke v Tobruku in na področju Marsa Matruha ter učinkovito zadela izbrane cilje.

Število od nemških lovcov v zraku nad bojiščem pri Sollumu sestreljenih sovražnih letal, o čemer smo poročali v večeršnjem poročilu, se je od dveh povečalo na štiri letala.

Angleško letalstvo je metalo bombe na Derna in Barce. Povzročena je bila škoda na nekaterih poslopjih in nekaj izgub med domačim prebivalstvom.

V Sredozemlju je naše torpedno letalo pod poveljstvom poročnika pilota Camilla Bariglio zadelo s torpedom veliko angleško ladjo in jo resno poškodovalo. Bržkone se je ladja kasneje potopila.

Matična ladja »Ark Royal« potopljena

Potopila jo je nemška podmornica na Sredozemskem morju v bližini Gibraltarja

Rim, 15. nov. s. Angleška admiralteta je objavila, da je neka nemška podmornica napadla in potopila matično ladjo za letala »Ark Royal«.

»Ark Royal« je izpodirala 22.600 ton vode. Bila je oborožena s 16 dvocevimi protiletalskimi topovi po 114 mm, 32 osemcevimi protiletalskimi topovi po 42 mm, 32 štiricevnimi protiletalskimi strojnimi. Na njej sta bila dva katapult. Na ladji je bilo prostora za 72 letal. Njena brzina je znašala 30,72 vozlov n uro. Posadka je štela 1600 mož.

Zgraditev letalske matične ladje »Ark Royal« je veljala 3.215.639 funtov.

Stockholm, 15. nov. d. O potopitvi velike matične ladje »Ark Royal«, ki jo je na Sredozemskem morju potopila nemška podmornica, so se iz Londona zvedele naslednje podrobnosti:

Nemški torpedo je ladjo zadel v višini tretjega krova ter s svojo eksplozijo povzročil velikansko odprtino v ladjskem trupu. »Ark Royal« se je takoj naglil po strani in se je nato še bolj naglil, tako da je bilo komaj še možno vzdržati se na krovu. Skoraj 12 ur so poškodovano ladjo vlekli v nadi, da jo bo mogoče še rešiti, naglil ladje pa se je zmerom bolj večal, tako da je moral napoved poveljnik Maund odrediti, naj moštvo ladjo zapusti. Zaradi močnega nagiba ladje ni bilo mogoče več spraviti v morje velikih rešilnih čolnov, marveč se je večina moštva po vrhah spuščala na enega izmed rusilcev, ki je bil v

bližini zadete letalske matične ladje. V petek ob 4. zjutraj je »Ark Royal« izginil v morje 20 milj vzhodno od Gibraltarja. Se prej so iz gibraltarske luke poslali na pomoč vlačila, ki pa letalske matične ladje ni več našel. Potopila se je približno 20 milj vzhodno od Gibraltarja.

Angleško poročilo pravi, da se je v Gibraltarju izkrcalo skoraj vseh 1600 mož, kolikor je štela posadka. Na krovu »Ark Royal« je ostalo le še nekaj mož v nadi, da bodo ladjo rešili. Po poročilu britanske admiraltete manjka še 18 mornarjev.

Madrid, 15. nov. s. Svojniji večerni listi so na vidnem mestu objavili vest o potopitvi angleške letalske ladje »Ark Royal«. Ta vest je bila senzacija dneva. Kakor se doznava iz Gibraltarja, objavljajo tamkajšnji listi tudi seznam žrtev. V petek zjutraj je priplulo v gibraltarsko luko več angleških križark s člani posadke potopljene matične ladje za letala. Številne ranjence je na kopno prepeljal angleški rusilec »G 82«, mnoge druge mornarje in oficirje potopljene ladje pa so prepeljali v Gibraltar letala.

Bujna ladja »Malaya« poškodovana

Berlin, 15. nov. d. Nemško vrhovno vojno poveljništvo objavlja, da so nemške podmornice potopile angleško letalsko matično ladjo »Ark Royal« ter poškodovale bojno ladjo »Malaya«.

Japonska bo zvesta politiki osi

Pomembna izjava japonskega politika

Milan, 15. nov. d. V razgovoru s tokij-skim zastopnikom lista »Popolo d'Italia« je znani japonski politik Tokutomi naglasil, da Japonska mora stopiti v vojno in da bi morala prav za prav vstopiti celo že prej. Japonska mora stopiti v vojno zaradi zvestobe prevzetim obveznostim, torej v soglasju s paktom treh veleil in zaradi vzrokov, zaradi katerih mora Japonska pač na vzhodu reagirati, pa naj bi to pomenilo življenje ali smrt.

Mislím, da je tui mnenje pretežno večine japonskega ljudstva, da mora prijatelj priskočiti svojemu prijatelju na pomoč, če ga napade na ulici razbojnik. Prav tako mora Japonska pomagati Nemčiji in Italiji, zakaj Amerika je že pričela svoj napad. Amerika prav dobro ve, kakšen duh preveva japonski narod in kako je prežet s solidarnostjo napram osi. Zaradi tega je pričela Amerika brez moralnih pomislekov uporabljati napram Japonski politiko šikan in zdi se, da je konflikt blizu. Japonski narod ne pričakuje in tudi neče nikakega kompromisa. Vsi poslanci in senatorji so sedaj prav tako kakor finančni in vojaški krogi za intervencijo. Japonski narod vili v danih okoliščinah v zadržanju Amerike nekaj še bolj izdajalskega kakor pa v svojem tradicionalnem sovražniku Sovjetski Rusiji. Razen tega se ne sme pozabiti, da vodi naravna pot Japonske proti južni Japonska mora usmeriti ofenzivno proti južnim morjem dočim zastopuje na severu ojačanje defenzive, kakor je sedaj v pripravi. Mogoče je, tako je Tokutomi zaključil svojo izjavo, da postane Tojev kabinet vojna vlada, zakaj Tojo se zaveda intervencij-

ske volje japonskega naroda. V Angliji predvsem pa v Ameriki mislijo, da se Japonska blizu svojem gospodarskemu izčrpanju, v resnici pa hoče Japonska prav sedaj demonstrirati svojo moč.

Sestanek japonskega parlamenta

Tokio, 15. nov. s. Ob današnji otvoritvi izrednega zasedanja japonskega parlamenta je bilo mogoče opazovati nenavaden prizor. Zaseb. avtomobili, s katerimi so se na zasebni avtomobili, s katerimi so se navadno vozili člani zgornje in spodnje zbornice na seje, se niso več nikjer pojavili in člani obeh zbornic so se rajši peljali na zasedanje parlamenta z avtobusi ali pa šli celo peš. S tem so hoteli dati vsemu prebivalstvu zgled varčevanja v sedanjem času. Japonski listi navajajo imena najbolj znanih diplomatov in drugih osebnosti, volilnih politikov in predstavnikov težke industrije, skratka oseb, ki so zelo bogate, ki pa so hotele s svojim današnjim zgledom pokazati, da se hoče odreči vsemu zunanjemu udobju, ko gre za velike obkrožitve naroda.

Zajet španski parnik

Madrid, 15. nov. d. Španski parnik »Isa de Tenerife« (5115 ton), ki je plul iz Barcelone proti New Yorku so zajele britanske vojne ladje in odpelele v Gibraltar. Šest potnikov je bilo odvedenih s parnika in šele po petih dneh je bilo španskemu parniku dovoljeno nadaljevati vožnjo.

OBLEGANJE SEVASTOPOLA IN KERČA

Odbiti sovjetski protinapadi na srednjem bojišču — 44 sovjetskih oklopnih voz uničenih — Bombardiranje vojaških naprav in prometnih sredstev pri Moskvi in v Petrogradu

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 15. nov. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje vojno poročilo:

Na Krimu so priborile nemške čete v napadih na Sevastopol in Kerč kljub trdovratnemu sovražnemu odporu nadaljnja področja.

V srednjem odseku vzhodne fronte so bili odbiti močni protinapadi pehote in oklopnih voz sovražnika. Sovjetske čete so izgubile pri tem 44 oklopnih voz.

Trške baterije nemške vojske so obstrlevala z debirnim učinkom vojaško važne naprave v Petrogradu.

Močni oddelki bojnih in strmoglavnih bojnih letal so napadli sovjetske poljske utrdbe, zbirališča čet, železnice in letalska oporišča na področju južno od Moskve in vzhodno od Ladosega jezera. Sovražnik je imel občutne izgube ljudi, težkega orožja in železniških vagonov. Nadaljnji uspešni letalski napadi so bili usmerjeni proti napravam na murmanski železnici. V pretekli noči so nemška letala bombardirala Moskvo in Petrograd.

Kakor je bilo objavljeno s posebnim poročilom, je nemška vojna mornarica priborila nov velik uspeh. Podmornice so napadle na zapadnem Sredozemskem morju oddelek angleških bojnih ladij. Pri tem sta potopili dve podmornici pod vodstvom kapitanov korvete Treschkeia in Guggenbergerja nosilko letal »Ark Royal« ter poškodovali bojno ladjo »Malaya« tako težko, da so jo morali zavleči v gibraltarsko luko. S torpedi so bile zadete

nadaljnje angleške enote. Nosilka letal »Ark Royal« je bila že 25. septembra l. 1939 hudo poškodovana med letalskim napadom, po obnovi pa je bila vnovič uvrščena v službo Angleška admiralteta je to izgubo priznala.

Na morju ob Angliji so uničila bojna letala pred škotsko vzhodno obalo tovrno ladjo s 1500 br. reg. tonami.

V severni Afriki so sestrelila lovška letala štiri sovražna letala v močnem angleškem lovskem oddelku.

V času od 5. do 11. novembra je izgubilo angleško letalstvo 119 letal, dočim smo izgubili v istem času v borbi proti Angliji šest lastnih letal.

Italijanska pehota odbija sovjetske protinapade

Berlin, 15. nov. d. Kakor javljajo s pristojnega nemškega vojaškega mesta, so bile večeraj v srednjem odseku vzhodnega bojišča posebno aktivne italijanske čete, ki so odbile vrsto sovražnikovih protinapadov. Sovjeti so z močno podporo tankov in topništva izvršili na tem mestu več močnih protinapadov, ki pa so se vsi zlomili ob žilavem odporu italijanske pehote.

Potopljena sovjetska transportna ladja

Berlin, 15. nov. s. Dne 12. t. m. je velika sovjetska prevozna ladja na plovbi proti Kronštatu v Finskem zalivu zadela na mlinu in se v nekaj trenutkih potopila.

Obkoljevanje Kerča in Sevastopola

Brezuspešni sovražni prizkusi, da bi se zadržal pritisk nemških in zavezniških čet

Budimpešta, 15. nov. s. Po zadnjih vesteh s fronte se nadaljuje napredovanje nemških in rumunskih čet na polotoku Kerču. Nemško topništvo in močno letalsko bombardiranje sta na nekaterih točkah odprla pot pehoti, ki zavzema številne utrdbe in utrjene postojanke. Izjavljajo se, da je popolnoma poizkus sovražnika, da bi zadržal nemški pritisk na področju Kerča. Nemške in rumunske čete so blokirale celoten pas in spravile sovjetske čete v zavezniške klešče. Tukajšnji vojaški krogi pripisujejo znatno važnost uspehom nemških in rumunskih čet, ki so po zlomitvi srditih odporov sovražnika dosegle Črno morje južno od Kerča. Rdeče čete, ki se umikajo proti Sevastopolju, nudijo obupen odpor na hribovih okoli trdnjave.

Nemško letalstvo uničuje neprestano utrdbe v Doneki kotlini, kjer je pritisk nemških in italijanskih čet čim dalje huši. Sovjetske čete so bile prepodene s številnih važnih strateških postojank, kakor poročila madžarske brzjožna agencija. Nemške in italijanske čete napredujejo povsod. Sodelovanje madžarskih čet pri teh operacijah je zbudilo pozornost tukajšnjih vojaških krogov. Oddelki madžarskih inženjerscev so se hrabro izkazali pri zavzetju nekega važnega mostišča. Madžarske čete, ki čistijo zasedeno ozemlje, so v preteklih dneh dokončale svoje delo. Posebni oddelki so odstranili številne mine, ki so jih umikajoče se sovjetske čete namestile tudi v tovarnah in javnih zgradbah. Mnogi ruski delavci so prostovoljno izročili madžarske

mu poveljništvu bombe, ki so jih jim zaupali politični komisariji da bi razstrelili industrijske naprave in električne centrale. Delavci sami so ob več prilikah izdali podminirana poslopja in povedali, kje je dinamit.

Budimpešta, 15. nov. s. Sovjetski podoficir, ki je bil zajet pri operacijah na Krimu, je izpovedal, da je bil ob začetku nemških operacij na Krimu na drugi obali ožine pri Kerču. Čim se je Kerču približala nemška nevarnost, je njegov polk preiel ukaz, naj gre preko ožine in ojači čete v Kerču. Medtem ko so se sovjetski vojniki na majhnih čolnih in splavih prepelavali preko ožine, ki je široka 8 km, so se pojavila nemška letala, ki so začela takoj obstreljevati sovjetska ojačenja. Samo 40 odstotkov ruskih čet je dosegel obalo pri Kerču. Mnogo prevoznih sredstev je bilo zadetih in prav tako je bil uničen skoraj ves bojni material polka, večini strojnice in male protitankovske topove.

Monakovo, 15. nov. s. Vsi tukajšnji listi poročajo obširno o velikih in naglih nemških uspehih na Krimu. List »Münchener Neueste Nachrichten« pravi, da so se nemške in rumunske čete približale že neposredno Kerču in Sevastopolju, tema dve na poslednjih odporoma točkama sovjetske vojske na Krimu. Pristanike naprave teh dveh mest, ki sta deloma dobro utrjeni, so torej že pod ognjem nemškega topništva. ki v sodelovanju z letalskimi silami preprečuje nadaljnjo evakuacijo sovjetskih čet z Kerča.

Ozadje ameriškega ustrahovanja Finske

Ne pmoč Sovjetski zvezi, marveč pridobitev novih pomorskih, letalskih in gospodarskih oporišč

Berlin, 14. nov. u. General Wavell se je od torka mudil v Teheranu, da bi se sedel z Litvinovom, sedaj pa je odpotoval neznano kam, po nepotrjenih podatkih najbrž v Tiflis, kjer naj bi ga že pričakoval maršal Timošenko. Znano je, da mnogo govore tako v Londonu kakor v Moskvi o nujni potrebi tesnega vojaškega sodelovanja na Kavkazu glede na razvoj položaja, ki postaja zaradi zmagovitih operacij osi na Krimu in v smeri proti Rostovu vedno bolj vznemirljiv.

Gre za čim hitrejšo ureditev zapletenega in kočljivega vprašanja vojnih dobav. V ta namen so sklicali neke vrste trojno tehnično konferenco, na kateri naj bi »tretjo zaveznico« Ameriko zastopala vojaška mislija, ki je te dni odpotovala iz Washingtona. Ta mislija na ima baje še nalogo dognati, kdaj in kako naj bi se praktično izvedel Stalinov in Rooseveltov vojni načrt in na katerem mestu bi se najbolje uporabile ameriške divizije, ki naj bi jih Zedinjene države v ta namen poslale na kontinent.

Zanimivo je v tem pogledu poučne pripombe poljskega washingtonskega vojaškega izvedenca, ki pravi, da je na južnovzhodni fronti (Kavkaz, Bliznji vzhod in Egipt) dovolj sil. Ojačiti bi bilo treba severno-vzhodno fronto (polotok Kola in Belo morje). Zato bi bilo treba oba v ta namen določena ekspedicijska zbora poslati na to področje, na katerem se bodo v prihodnosti pomladi nedvomno razvile operacije širšega obsega.

Za pričetek teh operacij na je baš potrebno, da Murmansk ne preide v sovražne roke ter da se Nemci in njihovi zavezniki ne polaste polotoka Kola ter važne prometne zveze Arhangel'sk-Vologda. Očitno je tudi to globlji razlog, ki je washingtonski vladi narekoval znani diplomatski ko-

rak v Helsinkih in prav gotovo ima tudi tak pomen prijateljstvo, ki naj bi ga Finska izgubila, ker se bo nadalje borila ob strani Nemčije. Ni izključeno, da se bodo Finci nekega dne znašli tudi proti ameriškim vojakom.

Te informacije so očitno najboljši ko-

Finska si hoče zagotoviti strateške meje

Ameriško in angleško javnost vznemirja finska zasedba murmanske železnice

Helsinki, 15. nov. s. Listi še vedno razpravljajo o finskem odgovoru na ameriško noto ter pripominjajo, da je na dnu tradicionalnih prijateljstev med narodi čisto navaden egoističen račun, ki se tu in tam nepričakovano razkrije, kakor se je to zgodilo v primeru ameriške vlade. Kaj zahtevajo v bistvu Zedinjene države? Ker so danes na strani Anglije in torej tudi na strani boljševikov, jih vznemirja finska zasedba železnice iz Murmanska, ki jim preprečuje dobave sovjetski Rusiji. Finska bi torej morala umakniti svoje čete, se odpovedati svojim nacionalnim idealom ter dokončno kompromitirati vse svoje interese samo za to, da bi Angležem in Američanom dovolila podpiranje čet, ki jih je Stalinski hotel pogati proti civilizirani Evropi. Očitno je, da mora Finska postopati čisto drugače, ako hoče zares zavarovati interese naroda in si zagotoviti mirno bodočnost. Zadržanje Sovjetske zveze proti podjemu napadu na mirni finski narod, — tedaj je ta napad povzročil zgražanje Roosevelta in njegovega prijatelja Churchilla, — ne dopušča nobenega dvoma o nujnosti sedanjega postopka finske vlade da ne zasede ozemlja, ki so bila Fincem tedaj odvzeta, temveč si zagotoviti tudi nova strateška oporišča onkraj stare meje, ako naj se učin-

mentar zadnjih izjav Cordella Hulla, ki je dejal, da je Finska zavrnila ameriško ponudbo prav zato, ker hoče podpreti nemško prizadevanje, da nemogočijo ameriške in angleške dobave Rusiji preko Murmanska in Arhangel'ska. Hull je torej očitno Fincem, da hoče sabotirati podporo demokratičnih sil Sovjetski zvezi. Da bi ne bilo nesporazumov, je zastopnik Bele hiše dodatno k izjavam menatega ministra novinarjem dejal, da »se morajo te izjave smatrati za poslednji in definitivni opomin«. Če bi vlada v Helsinkih vztrajala na svojem stališču, bi za vselej izgubila ameriško prijateljstvo, kar bi imelo nepopravljive posledice, na primer neposredno vojno napadov in ustrezajoče sankcije z ameriške strani.

Ali si je mogoče predstavljati še kako nujše izsiljevanje in še kako večje brezobzirno vmešavanje? Zadni smoter te nove radikalne revizije Monroejeve doktrine, naglašajo v Berlinu, ni izpolnitve obljub o pomoči danih Sovjetski zvezi, marveč pridobitev nadaljnjih pomorskih in letalskih ter gospodarskih oporišč. Zato naj bi se tudi na najslabotnejšo vzhodno obalo poslala kar dva čimrednejša zbora. Morda bo še tretji potreben kje na Arktičnem morju, kjer se bodo morda tudi še našla kakšna oporišča, ki ne bodo nič manj pomembna kakor Murmansk in Arhangel'sk. V vsakem primeru se lahko Tullov poskus smatra za izjavo, da je finski argumenti niso prenečali ameriškega javnega mnenja, ki se zaveda, da je finski odgovor pomenil hud udarec za Belo hišo. (Pecol.)

Monakovo 15. nov. s. Glede odneva finskega odgovora na ameriško noto pripominjajo »Münchener Neueste Nachrichten«, da je po vesteh iz Stockholma povzročil nerazpoloženje tako v Londonu kakor v Washingtonu, kjer se sedaj trudijo, da na javnosti prikazali da so v finskem odgovoru nekatera mesta, ki se pušajo odprta vrata. V Londonu se tudi že oglašajo trezni glasovi, ki odsvetujejo vladi vsako prenašanje glede vojne objave Finski. Madžarski in Rumunski, češ da bi tak korak našel na zelo neugoden odmev na Skandinavskem vendar pa se nevtirnim opazovalcem zdaj verjetno, da se angleška vlada ne bo mogla več izmikati pred Stalinovimi zahtevami.

Neuspeh angleških letalskih ofenziv

Berlin, 15. nov. s. Gerhard Weise objavlja v listu »Völkischer Beobachter« članek o strategiji angleškega letalstva. Najprej omenja Stalinovo nezadovoljstvo zaradi nezadostne angleške pomoči, izraženo v govoru dne 7. t. m., nato pa pripominja, da se mora odslej Anglija vedno bolj posluževati letalcev vseh mogočih ras, ako hoče nadaljevati svoje letalske operacije. Poskusi večjih letalskih poletov, ki naj bi predstavljali angleško razbremenilno ofenzivo za Rusijo, so veljali angleško letalstvo 300 pilotov, ki so padli ali pa bili zajeti. Kakšen namen imajo potemtakem te letalske ofenzive, ki se konča samo z neuspehi. Sama angleška vlada je dvakrat, ko ji je ušla resnica, uradno izjavila svojemu narodu in vsemu svetu, da se ni mogoče naslanjati na strateško uporabo angleškega letalstva in na rezultate njegovih bombardiranj, medtem pa še nadalje padajo na tla angleška letala vseh mogočih tipov. Kakšen pomen ima takšno zapravljanje sil? Nihče na svetu ne ve odgovoriti na to vprašanje.

Letalski spor v Sredozemlju

Berlin, 15. nov. s. Doznava se, da so nemški lovci v nekem spopadu nad Sredozemjem 12. t. m. sestrelili štiri angleška letala tipa Curtis.

kovito uspešno zavaruje proti bodočim sovjetskim napadom.

Požrtvovalnost finskega naroda

Stockholm, 15. nov. s. Angleški opazovalci, ki so v zadnjem času proučevali notranji položaj na Finskem, so soglasnega mnenja, da niso resnične vesti angleške propagande o finskih gospodarskih težavah ter o nezadovoljstvu finskega naroda. Eden izmed teh opazovalcev piše celo v listu »Daily Telegraph«, da je finski narod pripravljen da vzdrži najhuše gospodarske težave, ker je zelo domoljuben in trden narod, ki se v polni meri zaveda odgovornosti v sedanjem trenutku.

Helsinki, 15. nov. s. Finska vlada je včeraj predložila parlamentu predlog predsednika republike o povišanju premoženjskega davka za 100% in dohodnine za 50%.

Finska trgovinska pogajanja z Italijo

Helsinki, 15. nov. s. Odposlanstvo finskih gospodarskih strokovnjakov bo v kratkem odpotovalo v Italijo in Švico, kjer se bo pogajalo za sklenitev novih gospodarskih dogovorov za l. 1942.

Ogorčeni protesti ameriške javnosti proti spremembi nevtralnostnega zakona

Naraščajoča razcepljenost ameriškega ljudstva

New York, 14. nov. s. Iz vseh krajev države prihajajo protesti proti odobritvi sprememb nevtralnostnega zakona v kongresu. List »Journal American« opozarja v članku z veličnim naslovom vlado na veliko nevarnost zaradi njene vojne politike, medtem ko je ves narod nasprotno vojni in je kongres v tem vprašanju močno razcepljen. Organizacija America First, ki je znana po svoji izolacijski in protintervencijski borbi in ki šteje več milijonov ljudi, napoveduje ojačanje propagande tiska proti vladi, da bi se bolj spoštovala volja ameriškega ljudstva. List »Chicago Tribune« piše, da je Roosevelt proti volji večine ameriškega ljudstva izdal ameriško deklaracijo. Tudi drugi listi poudarjajo, da dokazuje sprememba vladnega osnutka s tako huko večino, da ni edinstvo v ameriškem ljudstvu, ki bi morala biti pogoj za vstop v vojno.

New York, 14. nov. s. Po izjavah, ki jih je podal republikanski poslanec Pinkham neki veliki severnoameriški tiskovni agenciji, se je Bela hiša poslužila vseh sredstev pritiska, da bi pridobila poslanca za spremembo nevtralnostnega zakona. Tako je bil neki poslanec, ki je ležal v bolnišnici, prepeljan v zbornico, da bi lahko glasoval. Nekaterim poslancom se bila obljubljena tudi visoka mesta v sodiščih, pri raznih podjetjih in na pošti ter se je mnogo poslancev odločilo proti svojemu prepričanju samo zaradi takšnih obljub za vladni predlog.

Buenos Aires, 15. nov. s. Washingtonski poročevalci lista »Nacion« piše, da se je moral predsednik Roosevelt za doseg večine v kongresu s pismoma obrniti na predsednika reprezentančne zbornice in še dve vladne večine. Roosevelt je v teh pismih baje trdil med drugim, da se položaj Zedinjenih držav proti zunanjemu napadu slabša ne le v Evropi in Aziji, temveč celo v samih ameriških republikah, drugi narodi, bodisi prijateljsko ali sovražno proti nam razpoloženi, pa napačno tolmačijo naše cilje in našo misel.

Evropski komentarji

Berlin, 15. nov. s. Ukinitve glavnih klavzul zakonov o nevtralnosti Amerike ni zbudila v Ameriki nobenega presenečenja. Roosevelt je upal, da se bo ob tej priliki pokazala močnata manifestacija naroda in solidarnosti v prid njegove vojne politike, senat in zbornica pa sta predsedniku dokazala, da je večini del naroda proti sodelovanju Zedinjenih držav v evropski vojni. Glasovanje predstavlja izrazit moralen poraz predsednika Roosevelta. »Lokalanzeiger« piše, da bi bil Roosevelt gotovo porazen, če bi ob zadnji uri ne poslal zbornici »senzacionalno poslanico«. Gotovo je tudi, da se je predsednik v zadnji minuti poslužil v obliki mori korupcije. Uspelo mu je zavleči državo v vojne operacije samo s pomočjo diktatorskih oblasti, a tudi s praktičnega stališča ima ogromna opozicija, ki se je pokazala v parlamentu, največji pomen. Roosevelt ne more pričakovati od svojega naroda strnjene napore in mobilizacije v prid vojne. Formalno ima sedaj pooblastilo za vojaške operacije na Atlantiku, svetu pa je bilo dokazano, da imajo Zedinjene države diktaturo, ki ne sloni na prietanku naroda. »Börsenzeitung« piše, da bodo sedaj priče oborožene ameriške trgovske ladje ob spremstvu vojne mornarice v vse pasove, ki predstavljajo operacijsko področje. Za vse poškodbe bo odgovoren pred ameriškim narodom predsednik Roosevelt.

Madrid, 15. nov. s. Glede na vest, da je ameriški kongres odobril spremembo nev-

tralnostnega zakona, poudarjajo tukajšnji listi, da je Roosevelt sicer dosegel svoj namen, da pa skromna večina pri glasovanju znova dokazuje, da je ameriško javno mnenje nasprotno vojni in da je ameriška vlada vedno manj popularna s svojo vladno politiko. Pošiljanje oboroženih trgovskih ladij v angleške luke nasprotuje temeljnim načelom nevtralnosti. Gre samo za dejstvo, ki naj Zedinjene države počene v vojno, kateri je ameriško ljudstvo odločno nasprotno.

Berlin, 15. nov. s. Današnji nemški listi posvečajo svoje komentarje ukinitvi ameriškega nevtralnostnega zakona. Sprejeti v reprezentančni zbornici s 212 glasovi proti 194. Predvsem poudarjajo, da je Roosevelt izval veliki pritisk na kongres, prav tako tudi vsi njegovi sodelavci, ki čim dalje bolj z najrazličnejšimi sredstvi, tudi nedovoljenimi, podpirajo židovsko hujskaško in afaistično politiko, kljub vsemu pa znaša večina za Rooseveltove predloge samo 18 glasov. Iz ameriškega vira objavlja »Völkischer Beobachter« zanesljiva poročila, po katerih si je moglo ustvariti sliko o načinu, kako je bila pripravljena komedija, ki je pomagala uresničiti Rooseveltove namene. Šibka zmaga je bila tudi to pot, kakor se redno dogaja pri demokracijah po imenu, dosežena brez sodelovanja ameriškega ljudstva. Goljuf Rooseveltovega kova seveda ne potrebuje sodelovanja naroda za izvršitev svojih nakleпов in njegovo spretno manevriranje mu je pripomoglo k skromni večini, ki naj ga prav po demokratsko opravičuje in da krinko navidezni zakonitosti. Vse skupaj pa ni nič drugega kakor rezultat njegovih osebnih teženj, ki se morajo za vsako ceno uresničiti.

Diplomatsko-politična korespondenca piše: Roosevelt, ki se je spet poslužil sentimentalnega izrazoslovja, je trdil, da je za njim strnjeno vse ameriško ljudstvo. Šibko večino, ki jo je dosegel na način, o katerem je bolje, da ne govorimo, dokazuje prav nasprotno. Severnoameriško ljudstvo nima prav nič opraviti s predsednikovimi mahinacijami. Dejansko Roosevelt s svojo navidezno borbo za svobodo samo prikriva svojo podporo imperialistični Angliji ter svojo pomoč v orožju smrtnemu sovražniku svobode, boljševizmu. Vse to še bolj razkrinkuje moža, ki z vsemi sredstvi politika svoj narod v najbolj nevarno vojno pustolovščino, ki si jo je moglo predstavljati.

Brazilijski zunanji minister v Čilu

Santiago de Chile, 15. nov. d. Brazilski zunanji minister Arranha je v petek službeno obiskal podpredsednika čilske republike Mandaza. Čilski zunanji minister Rosetti je na čast brazilskemu gostu priredil svečan banket, na katerem je v svojem govoru izjavil, da predstavlja čilsko-brazilsko sodelovanje, ne da bi bilo agresivnega značaja, splošno ameriško nujnost, kar je element napredka in mirovnega prizadevanja v korist celokupne ameriške celine. Čilski zunanji minister je nadalje zagotovil, da bo Čile v duhu svoje energične ameriškega privrževstva smatral sleherni napad na ozemlje ali suverenost Brazilije za kršitev svojih lastnih tal.

Brazilski zunanji minister Arranha je v odgovoru na izvajanja čilskega zunanjega ministra izjavil, da bi morale ameriške republike glede na razmere na ostalih celinah skupno braniti svojo nacionalno in teritorialno varnost na ta način, da preprečijo kakršne koli vplive na usodo katerekoli ameriške države.

Občinstvo naj sodeluje pri kontroli cen

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je 9. maja t. l. izdal naredbu s predpisi glede cen blaga, ki določa, da morajo vse cene za blago, storitve in rabokupe, kakor so veljale 15. marca t. l., ostati nespremenjene, kolikor se njih morebitna izprememba izrecno ne odobri, za blago najširše trošnje pa se na podlagi te naredbe izdajajo ceniki z najvišjimi cenami. Včeraj smo objavili maksimalni cenik št. 4, ki ga je izdal Visoki Komisar na podlagi omenjene naredbe. Ob tej priliki smatramo za potrebno opozoriti vse naše kupujoče občinstvo, naj bo disciplinirano in naj v lastnem interesu, zlasti pa v interesu množno najširkejših slojev, povsod pomaga nadzirati izvajanje predpisov o cenah. Kršitve naredbe o cenah se strogo kaznujejo, saj znaša kazen za kršitev cenika 380 do 38.000 lit, v ostalem pa se kršitelji te naredbe kaznujejo po zakonu in se jim vrhu tega časno ali trajno vzame pravica obratovanja.

Ostro je treba obsoditi postopanje nekaterih posameznikov, ki za blago, ki ga tretno ni dovolj na trgu, nudijo višje cene pa tudi postopanje tistih, ki vse to vidijo in pri tem ostajajo pasivni. Vsekakor pa po skus izigravanja predpisov o cenah je treba v kaži zadušiti, ker je v ostrem nasprotju z interesi najširših slojev potrošniškega občinstva, da delavci in nameščenci, ki nimajo sredstev, da bi kupovali življenjske potrebščine pod roko po višjih cenah.

Oblastva nastopajo z vso odločnostjo proti vsakemu kršitelju predpisov o cenah. Toda tam, kjer ni tožnika, ni sodnika. Če se kupujoče občinstvo samo drži pasivno in gleda, kako se predpisi izigravajo, potem tudi oblastvo pri najboljši volji ne more pomagati. Zato je nujno potrebno da vse naše občinstvo sodeluje v borbi proti kršiteljem predpisov o cenah, da bo kontrola res učinkovita. Pri tem naj se občinstvo zaveda, da bo oblastvo najstrožje postopalo proti vsakomur, ki skuša izigravati predpise, kar dnevno dokazujejo številni primeri za sledovanja kršiteljev in strogih obsodb.

Elektrifikacija prometa na progi Bologna-Trento

Bologna, 15. nov. s. D. Vi je prometni minister Host Venturi v spremstvu državnega podtajnika v nemškem prometnem ministru dr. Keimannu otvoril električni promet na progi Bologna-Vareza-Trento, ki predstavlja potrebno dopolnitev dosedanjih električnih prog v dolžini 205 km, tako da je sedaj vsa glavna železniška zveza od Brennerja do Reggio Calabria in skupni dolžini 1452 km električna.

Postaja v Bologni je bila okrašena s italijanskimi in nemškimi zastavami. Častno službo je imel odloček železniške mize z godbo. Med osebnoostmi, ki so prišle v Bologno, so bili tudi državni podtajnik Jannelli, generalni ravnatelj železnice, senator Volani, nacionalni zaupnik fašistične železniške organizacije, generalni poveljnik železniške mize in mnog. drugi železniški funkcionarji.

Minister Host Venturi in državni podtajnik dr. Keimann sta bila sprejeta ob svojem prihodu z italijansko himno, pozdravili pa so ju proekt, zvezni tajnik in drugi zastopniki oblasti. Po pregledu častnega oddelka mize sta minister Host Venturi in nemški državni podtajnik stopila v vlak, ki je ob 8. 5 minut odpjal, ko je godba ponovno zaigrala italijansko in nemško himno.

Pogreb generala Huntzigerja

Vichy, 15. nov. d. Lopoune so bili v cerkvi sv. Ludvika v Vichyju žalne svečanosti pokojnim francoskim vojnim ministrom generalom Charlesom Huntzigerjem. Svečanostim je prisostvoval maršal Petain skupaj s člani vlade. Navzoči sta bili tudi italijanska in nemška delegacija ter zastopniki diplomatskega zbora v Vichyju. Žalne obrede je opravil kardinal Gerlier, ki je blagoslovil šeststo kralj, v katerih počivalo trupla ponesrečenega generala Huntzigerja ter njegovih sodelavcev. Od pokojnikov se je poslovil maršal Petain s kratkim govorom, v katerem je očrtal njihove vrline in zaslug.

Rumunski trgovinski minister v Bratislavi

Bratislava, 15. nov. s. Na povabilo slovaškega gospodarskega ministra je prisel v slovaško prestolnico rumunski trgovinski minister Marinescu.

Slovaški poslanik v Zagrebu

Zagreb, 15. nov. s. Za novega slovaškega poslanika v Zagrebu je bil imenovan dr. Josip Cicher.

Stavka šoferjev v Glasgowu

Stockholm, 15. nov. s. V Glasgowu je izbruhnila stavka 2000 avtomobilskih šoferjev. Promet je za 24 ur bil ustavljen in se je nato s sodelovanjem vojaštva obnovil v omejenem obsegu.

Del Nobelovega fonda za Rdeči križ

Stockholm, 15. nov. s. Švedska znanstvena akademija je sklenila da del fonda, ki služi za Nobelove nagrade, izroči Rdečemu križu.

Gospodarstvo

Predpisi za uvozni in izvozni promet s klirinškimi državami

Visoki Komisar za Ljubljansko pokrajino je na podlagi Kraljevega ukaza od 3. maja, glede na Ducejev razglas od 24. aprila in glede na svojo naredbu od 7. maja izdal predpise glede uvoznega in izvoznega prometa z državami, s katerimi veljajo klirinški sporazumi.

Kdor mora plačati blago, ki se šteje po veljavnih določilih, da izvira ali prihaja iz držav, s katerimi veljajo klirinški sporazumi in se to plačilo bodisi neposredno ali posredno nanaša na uvoz na podlagi dovolila Visokega Komisarja za Ljubljansko pokrajino, je dolžan položiti ob zapadlosti dolga ustreznih znesek v italijanskih lirah pri zavodu »Banca d'Italia« v Ljubljani kot blagajniku zavoda »Istituto Nazionale per i Cambi con l'Esterio«. Tako vplačane vsote se vpišejo v dobro in se pridržijo vinkulirane v prid zadevnim upnikom zaradi pometnega prenosa v smislu posameznih klirinških sporazumov. Plačila, ki jih opravljajo države, ne razdolge, dokler ne dobi upnik popolnega zneska svoje terjatve.

Za uvoženo blago po tej naredbi se šteje blago, uvoženo na področje Ljubljanske pokrajine po kakršni koli carinskih režimih, izvezni prevoz.

Uvozniki, ki dokončno ali časno uvozijo blago, izvirajoče in prihajajoče iz držav, s katerimi veljajo klirinški sporazumi, in izvozniki blaga, ki je dokončno ali časno namenjeno v take države, so dolžni predložiti carinskemu ravnanstvu posebno podpisano prijavo (deklaracijo), ki mora vsebovati te podatke: a) ime in bivalstvenost prijavitelja, b) kraj izvora in kraj namembe blaga; c) število in vrsto tovorkov v ustreznih enotah in številkah; d) popis blaga za vsak tovor, z navedbo po kakovostnem imenovanju in količini, kakor tudi trgovskih nazivov, ki jih ima blago; e) vrednost blaga.

Prijava je neveljavna, če je popravljena, prečrtana ali drugače spremenjena, če podatki o količini in vrednosti, po katerih se morajo odmeriti tudi pristojbine v njej poleg številki niso navedeni tudi z besedami, ali če nima katera druge izmed navedenih potrebni po tej naredbi. Neveljavnost prijavitelja ne more več uveljaviti potem, ko je carinarnica prijavo sprejela.

Uvoz

Hrvat z vsako prijavo je treba vročiti za valutne namene posebno izjavo, v kateri se mora uvoznik izrecno zavesti, da

bo opravil plačilo blaga ob zapadlosti v skladu s to naredbo. Zapadlostni rok nikakor ne sme biti daljši od običajnih rokov, glede na vrsto blaga, ki se uvozi. Izjava, ki jo podpisuje uvoznik ali njegov zakoniti zastopnik, mora biti vložena v trojniku na posebnem obrazcu in mora navajati ime upnika, popis blaga, znesek cene v valuti, v kateri je plačilo dogovorjeno, in zapadlost plačila. Izjavo mora biti priložen prepis fakture, ki ga je v dokaz pristnosti podpisal dožnik. En primerek izjave, vidiran po carinarnici, se vrne izjavitelju, drugega obdrži carinarnica, tretjega ki je prav tako vidiran, pa pošlje carinarnica zavodu »Istituto Nazionale per i Cambi con l'Esterio«.

Ce gre za uvoz na zalogo ali za komisijsko prodajo blaga, ki naj se postopno prodaja, mora uvoznik sproti v 10 dneh obvestiti »Istituto Nazionale per i Cambi con l'Esterio« o prodaji s prijavo v dvojni ku na posebnem obrazcu in preko zavoda »Banca d'Italia« v Ljubljani.

Izvoz

Glede blaga, ki naj se izvozi na podlagi pooblastila Visokega komisarja za klirinške države, je uvoznik dolžan predložiti carinskemu ravnanstvu v Ljubljani ob vložitvi prijave (deklaracije) izjavo na posebnem obrazcu v štirih primerkih, z navedbo imen kupca in prejemnika blaga, o pisom blaga in če gre za nepredelano prajo, zneska cene v valuti, v kateri je bilo plačilo dogovorjeno, ter zapadlost plačila, če pa gre za posliko, da zalogo ali za komisijsko prodajo tudi en primerek forme navede pričakovani čisti izkupček za blago, ki e v pošiljki, in domneva zapadlost ter atve iz tega posla. Izjavi se mora priložiti prepis fakture, ki ga podpisuje prodajalec pri poslikah na zalogo ali za komisijsko prodajo tudi en primerk formalnega računa. En primerek izjave, ki ga carinarnica vidira in na njem označi izdano listino, se vrne izjavitelju, drugega obdrži carinarnica, ostala dva, prav tako vidirana, pa pošlje carinarnica zavodu »Istituto Nazionale per i Cambi con l'Esterio«.

Naplačila

Vsakošno naplačilo za nakup blaga, izvirajočega in prihajajočega iz klirinških držav za uvoz v Ljubljansko pokrajino, se mora vplačati v lirah pri zavodu »Banca d'Italia« v Ljubljani kot blagajniku zavoda »Istituto Nazionale per i Cambi con l'Esterio«. Da se sprejmejo, se morajo ta naplačila nanašati na dovolilo, ki ga izda pristojna oblastva, sprejeta morajo bi-

ti v pogodbo o nakupu blaga in ustrežati trgovskim uzamam. Ob vplačilu se mora predložiti listina, potrebna za dokaz pravnosti posla.

Pod določbe prvega člena, ki govori o polaganju ustreznih zneskov v italijanskih lirah, spadajo tudi prevozi in odpremi stroški ter izravna tečajna razlika za plačila iz trgovskega prometa, nekarvo določbi, da opravljena plačila ne razdolge dolžnika, dokler upnik ne dobi popolnega zneska svoje terjatve.

Kazni

Nekvarno kaznim po splošnih zakonih in kazenskih odredbah iz člena 12. Ducejevega razglasla z dne 24. aprila 1941-XIX se kršiteljem določb te naredbe predpiše plačilo upravne denarne kazni v višini, ki lahko dosega tudi vrednost uvoženega ali izvoženega blaga. Te kazni se uporabljajo: a) za vsakogar, ki s pošiljanjem skozi tretje države in z lažnimi navedbami ali drugače skuša dati blagu drugega izvora videz blaga iz določene države ali blaga druge namembe videz blaga, izvoženega v določeno državo (iste kazni se uporabljajo tudi zoper carinske posrednike, ki bi pri tem sodelovali); b) zoper vsakogar, ki v nasprotju z gornjimi predpisi opravi ali sodeluje pri vplačilu za blago izvirajoče iz klirinških držav, ki bi bilo uvoženo ali naj se uvozi v Ljubljansko pokrajino; c) zoper vsakogar, ki bi v nasprotju s predpisi v izvoznih dovolilih sprejel plačilo ali sodeloval pri sprejemu plačila za blago, izvirajoče iz Ljubljanske pokrajine, ki bi bilo izvoženo ali ki naj se izvozi v klirinške države; d) zoper uvoznike in izvoznike, ki bi prodali nepopolne, netočne ali lažne prijave. Tudi v teh primerih se odmeri denarna kazen v višini, ki lahko dosega znesek, na katerega se nanaša netočna ali lažna prijava.

Gornjo upravno kazen predpiše po kratkem prestopku carinsko ravnanstvo. Zoper odločbo je v 15 dneh dopustna pritožba na Visokega komisarja, ki odloči dokončno. Pritožba ne odloži izvršitve. Dokler ni določen znesek kazni in opravljeno plačilo kazni, sme carinsko ravnanstvo po potrebi zaseči blago in ga dati v hrambo ob stroških kršiteljev, razen ako ti položijo varščino v najvišjem znesku zaprejene denarne kazni. Prejšnje določbe, ki nasprotujejo tej naredbi, se razveljavijo. Gornja naredba je objavljena v Službenem listu od 12. novembra in je s tem dnem stopila v veljavo.

Nemška valutna politika

Nemški gospodarski minister Funk, ki je ob enem predsednik nemške Reichsbanke, je te dni na zboru nameščencev Reichsbanke podal zanimive ugotovitve o nemški valutni politiki v vojni. Minister Funk je najprej omenil, da so pretekla tri leta, odkar mu je bilo poverjeno tudi vodstvo Reichsbanke. V tej personalni urji prihaja do izraza načelo, da je zdravo in močno gospodarstvo pogoj za dobro in stabilno valuto. V avtoritarno vodeno gospodarstvo je potrebno, da se denarja, kredita in kapitala pravilno usmerja, posebno v času vojne, ko nastopajo posebni denarni problemi, izvirajoči iz okolištin, da stoji obkrožen denarja nasproti zmanjšani količini na potrošnih dobrin. Prosti denar, ki ne more najti poti do potrošnih dobrin, je treba zajeti in ga priveriti v državno blagajno za financiranje vojne. Ta denar bo po končani vojni zopet dobil polno kupno moč, ker bodo na razpolago dodatne dobrine, ki bodo v Nemčiji poceni in v obilni meri prispele iz novo pridobljenih surovinskih področij.

Z zakonom o nemški Reichsbanki od 15. julija 1939 je bila nemška valuta oproščena zastaralih predpisov o zlatem kritju kakor tudi mednarodnih interesov in vplivov, zlasti v pogledu obrestne mere kredita in cen. Nemški denar je toliko vreden, kolikor je vredno nemško delo. Država pa določa vrednost dela s fiksnimi cenami in mezdami. Tako je politika cen in mezd izrazita socialna politika. Če pa je več denarja kakor dobrin, je možno dvojje: a) se zmanjša obkrož denarja, kar mora imeti za posledico socialne trdote in nazadovanje produkcije — to pa Nemčija odklanja — ali pa je treba spraviti v deželo dodatne dobrine. Do trenutka, ko bo mogoče povečati količino razpoložljivih potrošnih dobrin, se lahko brez škode za kupno moč denar postavi na led, kar sedaj dela Nemčija. Končno je valutno vprašanje vprašanje zaupanja. Notranja in zunanja moč države jamči za sigurnost valute in za o nemški narod nima najmanjšega dvoma za stabilnost svoje valute. Nemška marka je ostala stabilna in bo stabilna tudi po zmogovitem zaključku vojne.

Koliko stane vojna?

V zvezi z gornjimi izjavami nemškega gospodarskega ministra je zanimiv tudi članek, ki ga je objavila graška »Tagesspost« in ga je napisal njen berlinski gospodarski dopisnik. Vprašanje, koliko stane

vojna, zelo zanima javnost. Kakor koli se stvari obračajo, je treba najprej ugotoviti, da zahteva vojna moč in delo vsega naroda in da je potrebno žrtvovati za vojno ves donos ustvarjajočega dela, kolikor ni potrebno za najnujnejše preživljanje naroda. Vojna moč države bo tem večja, čim bolj bo uspelo produkcijo v vseh panogah staviti na razpolago za vojne potrebe. Kaj pomeni to v številkah.

Državni tajnik v finančnem ministertvu Reinhardt je nedavno napovedal, da bodo davčni dohodki v letošnjem računskem letu dosegli okrog 32 milijard mark. Če se upoštevajo še ostali zlasti upravni dohodki in vojni prispevek občin, tedaj bodo vsi državni dohodki dosegli okrog 45 milijard. Po izjavi državnega finančnega ministra so v sedanjih vojni krije z rednimi dohodki polovico izdatkov države v vojni. Druga polovica pa se krije z najemanjem posojil. V prvih osmih mesecih letošnjega leta je Nemčija najela za 32 milijard mark posojil in bo skupna zadolžitve do konca leta dosegla okrog 48 milijard. K temu je priložiti omenjenih 45 milijard rednih dohodkov, tako da bo imela v letošnjem letu država iz davčnih in drugih rednih dohodkov ter iz posojil na razpolago preko 90 milijard mark. Ta znesek je potreben, da se krijejo izredne potrebe, ki jih zahteva vojna. Velika prednost financiranja sedanjih vojne je v tem, da se polovica vseh teh izdatkov krije z rednimi davčnimi in ostalimi dohodki, kar je zelo ugodno razmerje.

Kaj pa pomeni 32 milijard davčnih dohodkov in 45 do 50 milijard zadolžitve s stališča vsega gospodarstva in vsega naroda. Na to vprašanje je mogoče odgovoriti le v velikih obrisih. Državni finančni minister je ceni narodni dohodek Nemčije v letu 1941 na okrog 100 milijard mark. Temu nasproti si je država zasigurala, da razpolaga s kupno močjo 80 milijard mark (32 milijard davkov in 48 milijard posojil). Razmerje med narodnim dohodkom in zneskom, ki si ga je država zasigurala, kaže, da se je nemški narodni dohodek že dvignil za dober znesek preko 100 milijard, sicer bi bil znesek, ki ostane za konzum prebivalstva od skupnega narodnega dohodka vsekar premajhen. Gornje številke pa so ob enem dokaz, da se je vojno gospodarstvo v Nemčiji v odločilnem obsegu prilagodilo totalni vojni in da se konzumu prepusti le ono, kar je neobhodno in življenjsko potrebno.

Gospodarske vesti

Ureditev potrošnje električnega toka v Italiji. Iz Rima poročajo, da je korporacijski minister Ricci izdal dekret, s katerim se urejuje potrošnja električnega toka. Obstoječe pogodbe o dobavi električnega toka ne smejo v zimskem času, t. j. od 1. novembra t. l. do 31. marca prihodnjega leta potrošiti več električnega toka, kakor v ustreznih mesecih leta 1940/41. Izjeme dovolita korporacijski minister in državni podtajnik za vojno proizvodnjo. V določenih mejah je dovoljena v novih napravah dobava električnega toka za razsvetljavo. Uporaba električnega toka za kurjavo je prepovedana v tavnicih, uradnih, trgovskih in javnih obratih, ne pa v zasebnih stanovanjih. Zaradi štednje z električnim tokom in gumami se omeji promet zlasti z električnimi železnici in trolejbusi. V tej zvezi je bilo tudi odredeno, da se morajo javni gostinjski obrati zapirati ob 10. uri zvečer.

Preobnova tvrdke Bata na Hrvaškem. Tvrdka Bata, hrvaška tvornica gume in obutve d. d., ki ima v Borovem pri Vukovaru veliko tvornico za čevlje in izdelke iz gumi, je doslej poslovala pod vodstvom posebnega komisarja. Sedaj pa je komisarjat ukinjen. Na obnem zboru delničarjev, ki je bil te dni v Zagrebu, je bil izvoljen nov upravni svet z novim ravnanstvom. Dosedanji komisar dr. inž. Tomislav Bulat je nastavljen za glavnega ravnanstvenika in je obnem imenovan za podpredsednika podjetja. G. Jerčević pa je nastavljen za ravnanstvenika podjetja. Novi članj upravnega sveta so: dr. Jan Bata

(predsednik upravnega odbora), dr. inž. Tomislav Bulat (podpredsednik), Milan Blažeković iz Osijeka, Djuro Katušić iz Zagreba, inž. Račovan Lorković iz Zagreba, inž. František Malota iz Zlina, dr. Albreht Niesbach iz Zlina, Ivan Werner iz Zagreba in dr. Georg Wettstein iz Curiha. V prvih mesecih po razpadu Jugoslavije je proizvodnja v Borovem padla na 20% svoje kapacitete. Na področju Hrvaške je ostalo 226 prodajalnic (od skupnega števila 556). Zaradi pomanjkanja surovin, zlasti gumi in tekstilnega blaga, je bilo treba prenoviti proizvodnjo na osnovi kompenzacijskih poslov z ostalimi inozemskimi podjetji Batovega koncerna. Tako poročajo iz Rima da bo v kratkem prišlo do fuzije med družbo »Italcable«, ki vzdržuje radijske postaje in radijske fonske zveze z inozemskimi družbami »Italo Radio« (60 milijonov lir) in bo sama svojo glavno zvišala od 180 na 215 milijonov lir.

Ustanovitev Italijanske mladinske liktorske organizacije v Ljubljani

Poročilo Eksc. Graziolija, Zveznega Poveljnika GIL-a o temeljnih nalogah nove organizacije ter o vključitvi mladine Ljubljanske pokrajine v italijansko vsedržno organizacijo

Ljubljana, 15. novembra
Tajnik Narodne Fašistične stranke, glavni poveljnik Italijanske Liktorske Mladine je z najnovejšim odlokom raztegnil na Ljubljansko pokrajino ustanovo G. I. L. ter odločil, da dobi nastajajoča mladinska organizacija naziv **Gioventù Italiana del Littorio** di Ljubana (G. I. L. L.).

Odlok ima namen, da raztegne v korist mladine naše pokrajine razne ugodnosti telovadno-sportnega, kulturnega in podpornega značaja, ki jih organizacija nudi italijanski mladini.

Tako pravi obzava, ki jo je priobčilo te dni zvezno poveljstvo G. I. L. L. in v kateri je označena delavnost znane italijanske mladinske organizacije ter nekateri posebni znaki novo nastajajoče ustanove. V tej knjižici, ki ima posebno tiskarsko opremo ter je okrašena z lepimi fotografijami in s priklopljenimi shematičnimi tabelami, se daje na znanje državljanom nove pokrajine jasno in enostavno osnovna važnost, ki jo je G. I. L. L. zavzela v življenju italijanskega naroda. Zvezno poveljstvo G. I. L. L. začne s tem svojo javno delavnost po nekoliko mesecev intenzivne priprave, v teku katerih so bili udarjeni temelji organizacije ter uvedena akcija, ki jo G. I. L. L. razvija v ostali Italiji pri celotni vzgoji mladine, prisposobljena krajjevnim značilnostim.

V tem razdobju je zvezno poveljstvo v Ljubljani stopilo v potrebne stike ter zaključilo sporazume s pokrajinskimi, občinskimi in v zasebnimi organizacijami, ki se bavijo z vzgojo mladine. Dalo je potrebne poudarka telovadno-sportni, dramski, kinematografski in radijski panogi naše pokrajine ter preskrbelo ureditev prehrane mladine v zimskih mesecih. Takisto je začelo s svojim delovanjem v raznih odsekih ter izvedlo n. pr. nadzorstvo in poenotenje pouka v fizični vzgoji v šolah, vseh stopenj. Pokrenilo je organizacijo letne kolonije na Rakitni ter priredilo kinematografske predstave. Slednjih je bilo 6 ter jim je doslej prisostvovalo okoli 5400 otrok.

Avtonomni pravilnik pokrajine, ki predpisuje uporabo slovenskega jezika poleg italijanskega v vseh uradnih aktih, je pokazal potrebo uvedbe novega važnega odseka pri poveljstvu, t. j. urada za prevode, ki ima nalogo, da čim prej premaga oviro, ki jo predstavlja različnost jezika. K tem nalogam prizadevanjem je treba dostaviti še eno pridobitev, takorekoč notranjega značaja, ki pa je kljub temu zelo važna. Ta pridobitev je ureditev novega sedeža zveznega poveljstva v palači Narodne galerije.

V teh prvih časih, dlo se vrši komaj kakih 15 dni, je bilo vse prvo nadstropje doslovno prenatrpano ter si ga bosta ogledala Visoki komisar in zvezni poveljnik pri otvoritvi danes popoldne. Zdeveze obsega sedaj niz obširnih in ličnih prostorov, ki so se svezli od ometa in barve in ki so zaposlili zelo znatno število raznih specialnih delavcev.

Da se nastavnikom G. I. L. L. dalo točno navodila, je bil prirejen predvčeršnjim pri Visokem komisariju sprejem, ki so se ga udeležili šolski nadzorniki ter upravitelji in načelniki srednjih in meščanskih šol vse pokrajine. Sestanku je prisostvoval zvezni podpoveljnik G. I. L. L. prof. Cassani z nekoliko voditelji organizacije ter Kr. komisar za uk s svojimi sodelavci.

Zvezni poveljnik je najprej podal kratko poročilo o političnem položaju v pokrajini s posebnim ozirom na dolžnosti šole, ki mora vedno vzpodbujati k lojalnemu sodelovanju brez ovinkov in prihrzkov, tako v korist šole same, kakor prebivalstva. Nato pa je Eksc. Grazioli govoril o pouku v G. I. L. L.-u ter poudaril, da je po razpustu Šokola, ki je bil politična, nacionalistična organizacija nastopila potreba po ustvaritvi druge organizacije, ki bo primerna, da vodi mladino in ji omogoči doseči cilje nje-nega stremjenja. Ta organizacija si ne stavlja političnih smotrov in je morala biti povezana z italijansko mladinsko organizacijo, ker je Ljubljanska pokrajina italijanska in njeni prebivalci, dasi so slovenske narodnosti, bodo postali italijanski državljani. Zvezni poveljnik je nato pojasnil naziv organizacije ter naglasil, da na nastajajoča ustanova imela svoj poseben značaj, zlasti v kolikor se tiče jezika, šeg in navad prebivalstva. Nato je zvezni poveljnik orisal delavnost, ki se bo začela takoj, ko bo organizacija stopila v življenje.

Politični del, ki je osnovnega pomena za italijansko organizacijo, bo izključen, takisto bo izključena vojaška in predvojaška vzgoja. Mladež ne bo zavezana s kakršnokoli prisego. Vpisu bodo prostovoljni, tako s strani voditeljev kakor s strani mladine, toda prošnja za vpis članov organizacije bo morala imeti polpis roditeljev ali njihovih namestnikov v znamenje njihovega soglasja.

GIL-u ostane moralni in kulturni, telovadno-sportni in podporni del programa. Smotri, ki jih bo organizacija zasledovala, so za sedaj naslednji: moralna in kulturna ter telovadno-sportna priprava; pouk telesne vzgoje v osnovnih in srednjih šolah; podpora akcija s taborenjem, mladinskim kolonijami, obednicami in okrevališčem pri prirejanjem potovanj in izletov. Zvezni poveljnik je nato podal sliko organizacije in omenil ugodnosti, ki jih bodo imeli člani. Poudaril je tudi, da se v G. I. L. L.-u ne bo mogla organizirati mladina nad 18 let in zato ne bodo ustvarjene organizacije mladih fašistov in mladih fašistk. Kroj moških organizirancev se bo razlikoval od kroja G. I. L. L.-a tako, da noben deček ne bo nosil črne srajce ali črne fesa, simbolov Fašizma in Revolucije. Ženski kroj ostane nespremenjen.

Eksc. Grazioli je nato prešel na opis takojšnje delavnosti zveze ter je javil, da se bo 5. decembra začela pomožna zimska prehranjevalna akcija GIL-a, ki je bo deležnih 5000 potrebnih otrok in za kar je v proračunu predvidenih 1.500.000 lir. Razen tega bodo ustanovljeni krožki po pouku za otroke, ki nimajo potrebne nadzorstva. V teh krožkih se bodo otroci igrali, učili, po možnosti pa dobivali tudi obede. Takisto bodo ustanovljeni krožki za dijake te pokrajine, ki bodo studirali v Ljubljani, ter en krožek za osnovni delovni pouk.

Važna novost v delovanju bo tudi Duceva božičnica, ki bo združila vse dosedanje prireditve in pobude v korist deci.

Prihodnje poletje bo najmanj 5000 otrok deležnih poletnih kolonij in ker pravocasnno ne bo dogotovljena nameravana zgradba dveh velikih kolonij, obmorske in planinske, se bo zato razširila kolonija v Rakitni ter se bodo močno razvile dnevne kolonije. V to svrhu, ki bo ojačila moralno in fizično zdravje mladine ter jo odvrnila od sušice, so dovoljeni fond v znesku dveh milijonov lir.

Velik poudarek se bo tudi dal delavnosti glede zborov petja ter se bodo v ta namen sestavili v vseh središčih posameznih skupin zbori, v Ljubljani pa se bo ustanovila akademija za zborovo petje. Takisto bodo ustanovljene dramske družine med otroki ter se bodo prirejale zvezne tekme med najboljšimi igralnimi skupinami. Pripravi se tudi ureditev lutkovnega gledališča, ki bo prirejalo svoje predstave stalno v kaki dvorani v mestu, ter drugo tako premično lutkovno gledališče za ostalo pokrajino. Vsa občinska poveljstva, po večjem delu pa tudi vsi krožki bodo dobili svoj radio, da bo mladež lahko poslušala različne mladinske oddaje. Radio GIL Ljubljana bo že v najkrajšem času začel poslo-

vati. Kar se tiče kinematografa, je bilo delo med otroki že zadovoljivo začeto, preskrbljeno pa bo tudi za zvočno aparaturo. Nekateri izmed teh kinematografov bodo premični. Velika pozornost se bo posvečala sportu sploh, zlasti pa smučanju, ki je zelo razširjeno v naši pokrajini. V ta namen se bo ustanovil tečaj predsmučarske telovadbe, urejeni pa bosta tudi dve veliki smučarski taborišči.

Razen tega se bodo prirejali poučni tečaji za nastavnike ter za nadzornike kolonij in bo v vsakem pogledu ustrezno potrebam tistih, ki se bodo udeležili teh tečajev.

Eksc. Grazioli je zaključil svoje poročilo s povabilom vsem upraviteljem šol, naj vložijo svoj trud v delo za korist te organizacije, ki si je zastavila nalogo da dvigne moralno in telesno raven mladeži Ljubljanske pokrajine.

V teku večera je zvezni podpoveljnik GIL prof. Pietro Cassani podrobneje poročal nastavnikom fizične vzgoje našega mesta ter jim je v teku svojega predavanja podal točno navodila glede delovanja, ki se bo kmalu začelo.

Po teh poročilih stopa tedaj Italijanska Liktorska Mladina Ljubljana v življenje na skrajni vzhodni meji Italije.

Jesen na Tržaškem in Goriškem V znamenju novega vina — Umetnostno prireditve

Trst-Gorica, 12. novembra.

Medtem ko je tam za Vremščico videti poslednje sledove prvega letošnjega snega, ki je tja do postojanskega okoliša skoraj popolnoma skopnel, pa je Trst in Gorico po prvem navalu mrzle burie vsaj za nekaj dni zajelo lepše vreme. Tudi v trznem življenju so se pojavile nekatere spremembe: Sedaj, ko ni več svežih fig, so prišle do veljave tako imenovane »indijanske« fige, ki so zelo sladke in po katerih tržaške gospodinjice zelo povprašujejo. Dobij jih po 10 za tiro. Tudi izredno sladki »Kalkis«, zvrst jabolka in paradižnika, vzbujajo zanimanje sladkosnednih Tržčanov. Dobij jih kilogram za štiri lire. Po gostinah točijo novo istrsko vino od 5 lir naprej, po goriških gostinah se pridružuje še nova briška re-bula in vipavska kapljica. Po tržaških trgih in ulicah so se številnim kostanjarem pridružili še številni škrljarkarji; pri njihovih stojnicah ljudje z užitek vskrikava iz-vrstno vsebino žlahtnih školkj.

Novost, ki jo kaže znanje tržaškega življenja, so označbe za nakup posameznih izdelkov potrebnih točk na nvo uvedenih oblačilnih nakaznicah. Označbe nakazničnih točk so sledile tudi po izlozih goriških trgovin. Ljudje postajajo pred izlozibami ter si z zanimanjem ogledujejo te praktično novost.

Tržaško kulturno življenje se medtem nemoteno nadaljuje. V Verdijevem gledališču je zaključila 9. novembra svoje dragoceno gostovanje odlična igralska družina Palmer. Pod sijajnim artističnim vodstvom Tatjana Pavlove je ob navdušenem priznanju občinstva predvajala med drugim A. Torellijev »Mož«, F. Schillerjevo »Kovarnost in ljubez«, H. Sudermannovo »Ogne sv. Ivana« in delo C. V. Lodericija »Zena nikogac«. Kakor skupina Marije Melato, je bila tudi ta skupina deležna spoštljive pozornosti in prisrčnega sprejema s strani tržaškega občinstva. Skupina M. Melato pa je v ponedeljek 10. in torek 11. t. m. z velikim uspehom gostovala v polno zasadenem Verdijevem gledališču v Gorici z V. Nicodemijev komedijo »L'Aiglette« (Perc za klobu-

kom) in V. Sardonjevo »La Tosca« v preizkušeni režiji P. Scharoffa.

V tržaškem Verdijevem gledališču bo sledilo sodelovanje znane igralske družine R. Ruggerija. Pred tem pa je na sporedu serija koncertov, ki jo je z velikim uspehom otvoril napojski konservatorijski orkester, ki je odlično izvajal svoj izbrani spored pod vodstvom zborovnega ustanovitelja Adrijana Luadija. Zbor je namenjen na daljšo koncertno turnejo po Nemčiji. Sploh je koncertno življenje v novembru zelo razgibano. Tako je znameniti tržaški kvartet »Tartini« izvajal na svojem predzadnjem koncertu sedanje serije, ki je bil v grajski dvorani Caprini pri Sv. Justu, poleg Tartinjeve skladbe »Simfonija — sonata« ter Beethovne skladbe Op. 95. Z. Smetanov kvartet »O mojem življenju« iz leta 1876. Navedena Smetanova skladba je znamenita predvsem zaradi tega, ker je pripravila novo glasbeno obdobje A. Dvořaka. Ob 100letnici rojstva slavnega skladatelja bo Tartinjev kvartet počastil njegov spomin na svojem sklepnem koncertu.

Pozornost kulturnega Trsta je vzbudila tudi slikovita, kvalitetna pokrajinska razstava v galerijskih prostorih na Corsu, ki jo je organiziral fašistični sindikat lepih umetnosti. Razstavljene umetnine pričajo o samonikli umetniški tvorbi razstavljajo-žih likovnih umetnikov z njihovim nestor-jem Levierom na čelu. Po večini so razstavljalec predstavniki sodobne likovne umetnosti. Posebno markantna med njimi sta Mascherini in Carà, pa tudi Cernogoi, Bergagna, Filiumi, Lannes, Orlando, Brumatti, Springherjeva, Lucano, Sambo Siba, Rocchini, Stultus, Fulgnoto, Cuccoli, Beltramo in drugi kažejo svojo dobojno umetniško težnjo, prispevajajo polnovredne umetnine za to pomenljivo razstavo, ki jo je tržaško občinstvo posetilo v zelo velikem številu. Na to svojo umetniško zrolo in do-ganec razstavo so razstavljajoči likovni umetniki lahko ponosni; občinstvo je izkazalo svoje priznanje z nakupom izbranih del in tako podprlo razstavljalce v njihovem umetniškem prizadevanju.

Najvišje cene na živilskem trgu veljavne od ponedeljka zjutraj do prihodnje nedelje zvečer

Ljubljana, 15. novembra

Po dogovoru z zastopniki in zastopni-ki konsumentov, prodajalcev in prideloval-cev je mestni tržni urad Visokemu Komisarijatu predložil najvišje cene za tržno blago v Ljubljani tudi za prihodnji teden ter jih je ta odobril.

Z odlokom VIII/2 št. 1319/41 Visokega Komisariata za Ljubljansko pokrajino velja-jo za Ljubljano določene najvišje cene od ponedeljka 17. novembra zjutraj do ne-delje 23. novembra zvečer.

Najvišje cene, ki je po njih dovoljeno v Ljubljani prodajati v ceniku navedeno blago in ga plačevati, so naslednje:

Domáci krompir na drobno 1.30 L; zel-nate glave na drobno izpod 10 kg 0.60 L; zel-nate glave na debelo 0.50 L; kisló zelje zeljarjev z obrtnim listom na drobno 2.50 L; kmetsko kisló zelje na drobno 2 L; repa na drobno izpod 10 kg 0.70 L; repa na debelo 0.50 L; kislá repa 2 L; rdeče zelja 1 L; ohrovt 1 L; cvetača 3.20 L; brstni ohrovt 5 L; koleraba 1 L; debela koleraba do 4 komade na kilogram 2 L; rdeča koleraba 0.50 L; rdeča pesa 1.75 L; rdeči korenček brez zelenja 2.50 L; rumeno ko-renjo 0.50 L; šopek zelenjave za juho s korenčkom 0.20 L; peteršilj 2.50 L; por 3 L; zelena 2.40 L; črna redkev 1.20 L; osnaženi hren 3 L; domača čebula 2 L; šalota 2 L; česen, 25 glavice na kilogram, 4 L; otrebljena endivija 3 L; veliki otrebljeni motovilci 6 L; mali otrebljeni motovilci 8 L; mehka špináca 2.50 L; trda špináca 1.50 L; liter suhih bezgovih jagod 3 L; liter šipka 2 L; kilogram letošnjega suhega lipovega cvetja 3 L; domača žlaht-na namizna jabolka 3.40 L; domača jabolka I. vrste 3 L; domača jabolka II. vrste 2 L; nagnita, obtočena in črvena jabolka za vkuhanje 1.50 L; domače bruske do 2 do 4 L; domače kutine 3 L; žlaht-no domače grozdje 4.50 L; domače grozdje samorodnic (izabela, šarnica) 3 L; do-máci kostonj 3 L. Gobe: a) rumeni in rjavi ježek, štorovke liter 1 L; b) liter lisic in večjih zimskih kolobarnic (mraznice, sivke) 1.50 L; c) liter strovk, možkov (jelenovega jezika), žemljeva, ovčjeva vimena 2 L; d) liter malih sivk za vlaganje (mraznice) 2.50 L; e) kilogram mladih čebularjev ali maslenk 3 L; f) kilogram jurčkov z zaprtim klobukom 10 L; g) kilogram jurčkov z odprtim klobukom 6 L. Kuncel žive teže 10 L.

Kjer ni posebej naveden liter, veljajo cene za kilogram. Opozorjamo pa, da vse te cene veljajo samo za blago, pridelano

sploh čim največ najrazličnejših shrankov za zimo.

Cene domačega krompirja na 1.30 L je določil Visoki Komisariat že 11. novembra s svojim cenikom za zelenjavo in sadje št. 5, ki je stopil v veljavo že v soboto 15. novembra. Po tem ceniku domači krompir pri kmetu ne sme biti dražji od 1 L; pač

je pa semenski krompir pri kmetu po 1.30 L, zgodnji holandski »blitje« pa po 1.50 L, vendar bomo pa ta krompir na trgu kupovali samo za seme. Ker je v ceniku za uvoženo zelenjavo in sadje št. 5 določena najvišja cena za fino uvoženo zeleno samo na 2.40 L, je razumljivo, da je domači ze-lení tudi znižana cena od 2.50 L na 2.40 L.

Novomeško občinsko gospodarstvo Doklade povišane na 75 % — Novo uvedene trošarine

Novo mesto, 15. novembra.

V torek popoldne je bila proračunska seja novomeškega mestnega sveta, na kateri so sklepali o osnutku občinskega proračuna, proračuna ubožnega sklada, veterinarskega sklada, turističnega sklada ter vodovoda in elektrarne za leto 1942. Predloženi osnutek je izkazoval 997.820 L izdatkov in dohodkov, mestni svet pa ga je povišal na 1.127.130 L izdatkov in ravno toliko dohodkov.

Novo sprejeti proračun je za 179.690.48 fire višji od lanskega. Osební izdatki so se zvišali za 47.402.06 L. Povešek je nastal zaradi občutnega zvišanja plač in draginskih doklad mestnim uslužbencem ter novo uvedenih postavk za anagrafski urad tolmača in soferja (21.300 L). Materialni izdatki zna-sajc 870.720 L in so za 132.288.42 L višji od lanskih. Nove postavke so najemnina za namestitveni urad (2052 L) nabava računskega in pisalnega stroja (12.100 L) ter gradnja in ureditev športnega prostora (20.900 L). Na predlog občinskega svetnika inž. Abseca je bila zvišana podpora Rdečemu križu od 500 na 10.000 L. V finančni stroki je odpadel znesek 15.200 L za odplačilo dolga za kopališče, ostal pa je še vodno znesek 81.814 lir za odplačevanje dolga za šolo in škropil-ni avto. Občutno povišali so se izdatki v gradbeni stroki, ki so za 183.146.02 L višji od lanskih. Ta ogromen povešek izdatkov se mora deloma pripisati združenju postav-ke za vzdrževanje cest s postavko za odkup obojnega dela. Na predlog inž. Abseca je bila povišana postavka za gradnjo in vzdr-ževanje občinskih cest na 58.353 L ter je za 34.293 L višja od lanske. V utemeljevanje svojega predloga je inž. Absec navedel, da so občinske ceste in ulice v obupnem stanju, in to posebno ulice na Grmu, ki je eden najlepših predelov mesta. Te ulice so danes frekventirane kakor državne ceste in zato ni potrebno samo njih navadno vzdrževanje, ampak jih je treba tudi temeljito prenoviti. Občinski svetnik Pavlič predlaga zvišanje postavke za gradnjo športnega prostora, ki se poviša od predlaganih 7000 L na 20.000 L. Z urejevanjem športnega prostora doslej ni so mogli začeti, ker še vedno ni rešena pri-tložba Elana in Olepevalnega društva za-razdi dokončne določitve kraja športnega prostora. Večina prebivalstva se zavzema za ureditev prostora na Loki, medtem ko je občina doslej odobrila 40.000 L za gradnjo športnega prostora v Kandiji. Odločitev o

kraju športnega prostora bo izdalo okrajno glavarstvo. Izdatki za občinsko gospodarstvo in občinska podjetja znašajo 347.230 lir ter je občinski svet sprejel osnutek v ceioti.

Pri dohodkih so zaradi znižanja davčne osnove in zvišanja izdatkov morale biti ob-činske doklade na vse državne neposredne davke zvišane na 25 %, kar bo prineslo po-vešek 13.204.28 L. Tudi trošarine so bile zvišane in bodo prinesle trošarine na alkohol-ne pijače 250.000 L, na glavne živali pa 18 tisoč lir. Na novo je bila uvedena na pred-log občinskega svetnika Prijatelja troša-ritna na tekstilne surovine in železnino, ki bo skupno s trošarino na manufakturno konfekcijo, čevlje itd. predvidoma prinesla 54.300 L. Z novim letom se bo pobiralo od kilograma bombaža in surove volne 0.15 L, od preje iz bombaža, lanu, konoplje, su-kanca itd. 0.25 L, od 100 kg polizdelanega železa 2 L, od 100 kg železnih izdelkov 4 L, od 100 kg polizdelanega bakra, cinka, raznih drugih kovin in zlitin 3 L, v izdelanem stanju pa 6 L. Ta trošarina se doslej ni pobirala, ker je občina štela novomeško industrijo, kar pa v sedanjih razmerah ni več potrebno. Zvišana pa je bila tudi cena za električni tok, in sicer od KW ure za razsvetljavo 1 L, za pogon pa 0.25 L. Na novo uvedena je postavka kontrolnih pri-stopov na pivo in vino, ki znaša od litra 0.05 L. Občinske takse bodo predvidoma prinesle 87.511 L, dohodki od občinskih po-sestev in podjetij pa 454.391 L, kar v celoti ustreza predloženemu osnutku.

Proračun veterinarskega sklada izkazuje 8800 L dohodkov, ubožnega sklada 56.000 L, turističnega sklada 6200 L, vodovoda 120.000 L in elektrike 195.000 L. Glede vodovoda je inž. Absec omenil, da je nujno po-trebna razširitev vodovodnega omrežja z gradnjo novega rezervoarja, ker vse ležeči deli mesta in prav posebno uradniška kolonija preko dneva sploh ne dobivajo vode. Tudi bi se moral vodovod asanirati, ker voda v kakovostnem pogledu nikakor ne ustreza. Župan dr. Polenšek je omenil da je Higieniski zavod v Ljubljani že izdelal podrobne načrte za napravo moderne čistilne naprave, izgotovljen pa je tudi že načrt za popolno rekonstrukcijo celotnega vodovoda, ki jo bodo po možnosti v naj-krajšem času izvedli. Po sprejetju celot-nega proračuna so sklepali o predlogu pra-vilnika za izvrševanje proračuna za l. 1942, nakar je župan dr. Polenšek zaključil sejo.

Na koncertu »Sloga«

Ljubljana, 15. novembra.

Snoči je priredilo železničarsko glasbeno društvo »Sloga« v dvorani kina »Sloga« koncert svojega pevskega zbora v korist Rde-čega križa. Obisk je bil prav zadovoljiv, vendar bi plemeniti namen koncerta zaslu-žil še večjo pozornost občinstva.

Program koncerta je navajal izbor slo-venske ljudske pesmi in nekaterih starejših in mlajših domačih skladateljev (Ada-mič, Ferjančič, Ipavc, Rožanc, Dev, Krek, Svetel, Vodopivec, p. Sattner, Puš in Hu-bed). Nastopila je »Sloga« s svojim mešanim in ženskim pevskim zborom, polovico točk pa je absolutirala priljubljena koncert-na pevka ga. Lovšetova ob spremljevanju svojega sina dr. Sama Lovšeta. Pevski zbor je nastopil večidel s pesmimi lažjega zna-čaja, uvečbal in vodil pa ga je »Slogin« ne-umorni umetniški vodja H. Svetel.

Izvajanje mešanega prav kakor ženskega pevkega zbora, ki nista številčno močna, je pokazalo, da se pevcu pod roko izkušnega pevovodje približujejo višji kvalitetni ravn-i, čeprav je še niso povsem dosegli. Nji-hovo petje kaže znatne tehnične odlike in precejšnjo glasovno izenačenost in spoje-nost, v vsem pa zapuša zbor vtis pevkega korpusa, ki ga preveča resno stremenje po dobren petju in velika ljubezen do tega plemenitega udejstvovanja. Posebej so to pokazale nekatere zahtevnejše skladbe, pri mešanem zboru predvsem Sattnerjeva »O nevihti« in pri ženskem, ki je nastopil samo z dvema točkama, Adamčičeva »Ave Ma-rija«. Ga. Lovšetova je zlasti z narodnimi pesmimi spet osvojila občinstvo in bila, prav kakor zbor in njegov dirigent, deležna živahnega aplavza.

V celoti je koncert »Sloga« pokazal, da naši vrli železničarji goje požrtvovalno in uspešno tudi lepo koncertno petje.

Pomanjkanje zdrave vode

Kostanjevica, 15. novembra

Prej več leti je že pokojni župan Gerio-vič Ivan pustil napraviti načrte, da bi se Konstanjevica opremila z vodovodom. Osta-lo pa je vse do danes le pri teh načrtih, dasi bi se bilo to vprašanje lahko že davno realiziralo.

Dasi mesto obilna reka Krka, ima tako rekoč le dva javna vodnjaka, ki dajeta res dobro pitno vodo, to je oni na malem trgu pred župniščem in pri šoli, ki pa je tako oddaljen, da za mesto ne pride v poštev razen ob povojnih. Tretji javni vodnjak na velikem trgu pri kapelici, katerega upo-rablja okoli 15 hiš, pa je manj zdravstveno zanesljiv, ker voda v njem večkrat porjavi in izgleda, da prihaja v vodnjak tekočina iz kake bližnje greznice ali gnojšča. Vsi javni in privatni vodnjaki, izveniši onega pri šoli, pa so ob povojnih pod vodo in morajo biti pri takih prilikah očiščeni in desinficirani, ker bi bila sicer voda nežit-na in zdravju škodljiva. Na ta nedostatek opozarjamo Higieniski zavod v Ljubljani z željo, da bi se zavzel za to važno higieniko in zdravstveno vprašanje Kostanjevice in ji skušal pomagati iz te neuprlike s primer-no podporo, da se končno urediši vodovod, po katerem mesto že toliko let hrepeni.

Trenotno se gradi nov javni vodnjak na severnem delu mesta blizu farne cerkve, ki pa bo kakor ostali ob poplavih tudi pod vodo in še težje dostopen, ker na tem me-stu ob visoki vodi Krka močno dere in je tudi s čolni pristajanje skoraj nemogoče. Predmestje Kostanjevice, tako zvana »Kan-

dija«, rabi za kuho in pitje po večini vodo iz potoka Studena, ki ima to lastnost, da ima skozi vse leta povprečno 12° C toplote, ni pa pri tem govora o kakšni higieni, ker se v tej vodi perejo vse mogoče stvari, kar gotovo v zdravstvenem oziru ni na mestu. Dokler se vprašanje vodovoda ne uresniči, bi bilo umestno, da se tudi neke pred ob-činsko hišo napravi javni vodnjak za pre-bivalce desnega brega Krke, ki so trenutno vezani na Studeno.

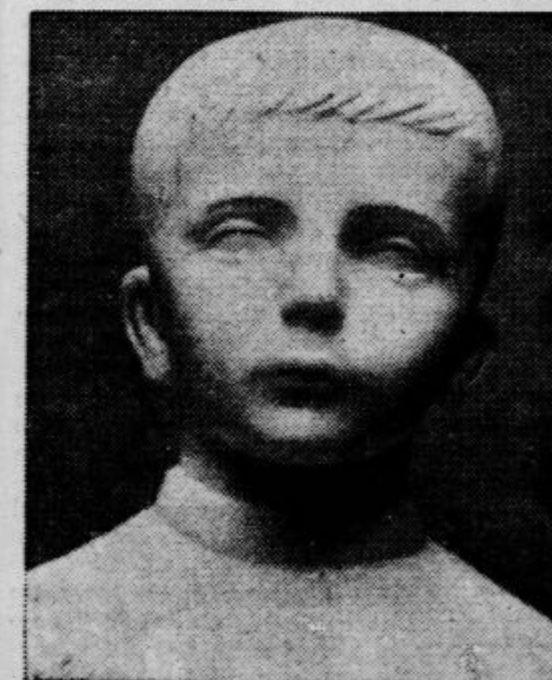
Sneg in mraz na Dolenjskem

Trebnje, 15. novembra

Na Dolenjskem, zlasti v višjih legah, prvi sneg, ki ga je nametalo za Vse svete, še ni skopnel, večeraj zjutraj pa je znova za-čelo snežiti, kakor da bi bili sredi najhušje zime. V petek zgodaj zjutraj je prišla pi-hati močna burja in ozračje je postalo le-deno mrzlo. Temperatura, ki je še prejšnji dan znašala nad 7 stopinj, je naglo pala in zjutraj smo zabeležili minus 8. Ostra burja nam je prinesla tudi sneg in snežinke so plesale izpod neba, kakor bi šlo za stavo. Ker je zemlja pomrznila, se je suhi sneg takoj prijel tal in kaže, da se je to pot pri-čela prava zima. Zdaj ni več upanja, da bi sneg skopnel. Po prežgodnji zimi so zlasti prizadeti revnejši sloji, ki si še niso preskr-beli potrebnega kuriva. Tudi mnoge kmete je novi sneg presenetil. Mnogi imajo v zemlji še repo in korenje, večina kmetov pa radi slabega vremena nima potrebnega na-stilja za živino.

Jutri bo Martinova nedelja. Vinogradniki se letos tega dneva še posebno vesele. Letos je trta dober obrodila in sv. Martin bo imel kaj krčevati. Kljub snegu in mrazu bodo jutri vinske gorice oživele. Na Dolenjsko bo prišlo mnogo Ljubljancev, ki bodo preživeli Martinovo nedeljo v zidanih pri naših vinogradnikih.

Pred zaključkom razstave

Zdenko Kalin: Janov Jernejček

Danes, v nedeljo, je zadnji dan odprta umetniška razstava Maksima Sedeja in Zdenka Kalina v Jakičevem paviljonu. Umetnost ljube občinstvo naj ne zamudi obiska te lepe razstave!

Ne pozabite na pravočasno obnovitev naročnine

Kronika

* Močno priljubljen družinski tednik je »Domovina«, ki od nedelje do nedelje po-
učuje najširše plasti našega naroda o dne-
vnih dogodkih ter jih zabava z ljudskimi
povestmi, zajetimi iz domačega življenja.
Prinosa tudi mnogotere zanimivosti z vse-
ga sveta. Zanimanje za »Domovino« na-
raša, zato lahko povemo vsem njenim pri-
jateljem, da bo uredništvo še izpopolnilo
»Domovino« tehnično in vsebinsko. Pripo-
ročajte »Domovino« svojim znancem in pri-
jateljem, opozorite nanjo vse ljubitelje
zdravega ljudskega štiva. Izdatek za »Do-
movino« je malenkost, saj znaša naro-
čina na četrta leta le 4.50 lire, na leto pa
18 lir. Posamezna številka je po 50 cent.
Ta znesek je pač res malenkost v prime-
ru z dobrinami, ki jih teden za telnom pri-
nasa »Domovina« v hišo. Zlasti tudi ženski
svet se je oklenil »Domovine«, ker črpa iz
nje vedno nove pobude in nauke, potrebne
zlasti pri gospodinjstvu v današnji dobi. Pa
tudi rejci malih živali pridejo na svoj ra-
čun. Čeprav je »Domovina« posebno razšir-
jena med kmetstvom prebivalstvom in de-
lavstvom, jo vendar priporočamo tudi vsa-
kemu meščanu, ki ga vežejo korenine ro-
du na deželo. Tudi kot inšerzijski organ je
»Domovina« zelo priporočljiva, saj je za-
rali velike razširjenosti najboljša posredo-
valka med mestom in deželo. Zato čitajte
»Domovino«!

* Princ Umberto na obisku oficirske šole
v Rimu. V petek zjutraj je Princ Piemont-
ski nenadoma prispel v Pulj, kjer je obiš-
kal oficirsko šolo. Poveljniki šole je s čla-
ni proforskega zbora izrekel visokemu
gostu iskreno dobrodošlico, nato pa je
Princ obiskal posamezne učilnice, se po-
mešal med dijake ter prisostvoval pred-
avanjem in praktičnim vajam. Prav tako
je s gojenci šole tudi v skupni obednici
obedoval. Popoldne so gojenci nastopili
tudi na športnem igrišču in visoki gost je
dobil najboljšo vtise o njihovem resnem
pripravljanju na poklic. Ko se je vračal,
se je na ulicah mesta zbrala množica pre-
bivalstva in Princ priredila prisrčne ova-
cije.

* Princesa Piemontska pri otvoritvi te-
čajev za sestre Rdečega križa. V petek ob
17.30 v prostorih Družine sester v Rimu
otvorili novo vrsto tečajev za sestre Rde-
čega križa in slovesnosti je prisostvovala
tudi Princesa Piemontska. Visokega gosta
je pozdravil prvi predsednik Rdečega
križa senator Giuseppe Mormino s člani
upravnega odbora. Poleg najodličnejših
predstavnikov je otvoritvi prisostvovala
tudi množica gojencev, sester, zdravnikov
in njihovih pomočnic.

* Predsednik kasacije pri Duceju. Duce
je sprejel prvega predsednika najvišjega
kasacijskega sodišča Eksc. Ettoreja Casa-
tija.

* Za zdravje oči šolske mladine. Gene-
ralno poveljstvo GIL-a je ustanovilo po-
seben osrednji tehnično komisijo za pro-
filske vidne na osnovnih šolah. Med člani
komisije je tudi zastopnik ministrstva za
narodno vzgojo. Prva naloga komisije oo-
ugotovi, kateri učenci osnovnih šol imajo
normalen vid in kateri kažejo kakšne na-
pake. To delo bodo v bistvu lahko izvršili
učitelji osnovnih šol sami. Zato bodo kra-
jevna poveljstva GIL-a v najkrajšem čas-
u razposlala učiteljem potrebna navodila
in pole, da jih izpolnijo. Ko bodo krajevna
poveljstva GIL-a prejela sezname učencev,
katerih oči so potrebne zdravstvenih ukre-
pov, bodo stopili v akcijo zdravniki-oku-
listi.

* Gospodinjiti je dandanes prava umet-
nost. Hočemo pomagati našim poživitel-
nim gospodinjim. Ako se prijavi zadostno
število naročnikov, nameravamo založiti
za leto 1942. Gospodinski dnevnik s kole-
darjem in z enostavnimi gospodinskimi
knjigovodstvom. Dnevnik vsebuje poleg
rubrik za dnevno vpisovanje izdatkov še
mesečne proračune in pregledne obračune
dohodkov in izdatkov, inventar in celo
vrsto koristnih pripomočkov za dom in
kuhinja, ki jih zlasti dandanes ne more
pogrešati nobena skrbna in varčna gospo-
dinja. Dalje ima dnevnik tudi koledar za
opravila na vrtu! Največje zanimanje bo
pa zbudil dodatek k dnevniku »Kaj naj
danes kuham«, ki bo vseboval za vsak
meseč številne jedilnice in celo vrsto dra-
gocenih kuharskih receptov, ki ustrezajo
današnji dobi in potrebam meščanske
kuhinje. Kuharicam se objavljuje veliko
olajšanje. Gospodinski dnevnik bo obsegal
okoli 150 strani in bo veljal 20 lir. Ker bo
natisnjenih le omejeno število izvodov, na-
prošamo vse zainteresirane gospodinjice, da
se čimprej javijo zaradi naročil v knji-
žarji Tiskovne družbe, Ljubljana, Selen-
burgova ulica 3. Rok prijave do 20. novem-
bra 1941. (—)

* Odkritje spomenika Costanzu Ciano.
Danes popoldne bodo na trgu Sv. Fran-
čiška Asiškega v Genovi slovesno odkrili
spomenik Costanzu Ciano. Kot zastopnik
vlade bo svedenosti prisostvoval Eksc.
Luigi Russo, državni podtajnik pri pred-
sedništvu ministrskega sveta, rodbino ve-
likega pokojnika pa bo zastopal njegov
sin, Eksc. conte Galeazzo Ciano, minister
zunanjih zadev.

* Otvoritev železniške proge Bologna-
Trento. V Rim je prispel državni podtaj-
nik v nemškem prometnem ministrstvu
dr. Kleemann. Zastopnik nemške vlade se
bo s strokovnjaki prometnega ministrstva
v Rimu razgovoril o raznih prometnih
vprašanjih, ki se tičejo obeh prijateljskih
držav. Pri tej priliki bo dr. Kleemann
skupno s italijanskim prometnim mini-
strom Hostom Venturijem prisostvoval
otvoritvi nove električne železniške proge
Bologna-Trento.

* Razpis nagrad zasebnim umetnostnim
galerijam. Ministrstvo za narodno vzgojo
je tudi letno razpisalo troje nagrad v zne-
skih 30.000, 20.000 in 10.000 lir onim za-
sebnim umetnostnim galerijam, ki bodo
priredile v letu 1941/42 največje število in-
dividualnih razstav sodobnih umetnikov.

* Odlikovanje reškega župana. Povelj-
nik oboroženih sil v Severni Afriki je re-
škemu županu Arturu de Malneri podelil
vojni križec za zasluge na bojnem polju.
Župan de Malneri se je odlikoval kot po-
vejniki avtomobilske sekcije na nekem od-
seku fronte, kjer mu je bila v teku zna-
govite ofenzivne akcije poverjena naloga,
da kolono oskrbuje z gorivom. Svojo nalo-
go je izvršil med najhujšim bombardir-
anjem od strani sovražnika z obudovanjem
vrednih prezidov smrti.

* 30 vojakom so podelili birmo. V okoli-
ci Savone, kjer je stacionirana baterija
oboroženih sil, so imeli te dni gniljivo cer-
kveno slovesnost. Savonski škof mons.
Righetti je 30 članom posadke podelil za-
krament sv. birme. Slovesnosti so pris-
ostvovali najodličnejši predstavniki vojske
in krajevnih civilnih oblastev.

* Za nakup kovinskih predmetov je po-
trebna legitimacija. Ministrstvo korporacij
objavlja, da se stroji, njih sestavni deli in
vse ostale kovinske predmete, tudi če njih
vrednost ni višja od 20 lir, smejo prodajati
samo, če se kupec izkaže z legitimacijo.

* Za ustanavljanje šol pod milim nebom.
Eksc. Bottai, minister narodne vzgoje, je
ustanovil poseben odbor z nalogo, da pro-
učiti vprašanja pouka pod milim nebom in
izdelati podoben načrt, kakoj naj se šole
pod milim nebom razširijo po Italiji. Od-
bor, ki mu predseduje minister sam in v
katerem so zastopani stranka, GIL, vzgo-
jitelji, funkcionarji šol in zdravniki, je
imel te dni svojo prvo sejo. Na seji so ob-
ravnavali predvsem gradivo z nedavne
italijansko-nemške konference za pouk na
prostem, ki se je vršila v Nemčiji. Pouk
na prostem bo v kratkem uveden, kakor
bodo narekovala potrebe. Minister Bottai
bo v sporazumu z ministrom javnih del
objavil poseben načrt med arhitekti in
gradbeniki za načrte modernih poslopij,
ki bodo služila šolam na prostem. Razen
tega je minister že izdal podrobna navo-
dila za specialno pripravo učiteljskega
osebeja in naročil, da se novi način pouka
uvede tudi v nekatere »šole šole. Mini-
strstvo bo dalo izdelati poseben poučni
film o šolah na prostem, v načrtu pa je
tudi prireditve razstave v zgodnji pomla-
di, ki naj bi nazorno prikazala šolnikom
in javnosti metode pouka na prostem.

* Zdravstvena kolona pod vodstvom dr.
Duceja je proti koncu preteklega tedna
obiskala Lavrovo. G. zdravnikov so v dopol-
danskem urah natančno preiskali šolsko
mladež, ki je z velikim zanimanjem ob-
čudovala oba velika avtomobila z najraz-
ličnejšimi zdravstvenimi aparati. Popol-
dne so se zbrali k pregledu odraslih in zla-
sti številne matere z dojenčki, katere so
vedno željne strokovnih nasvetov o pra-
vilni negi otroka v tej dobi. Vseh oseb
je bilo okoli 500 pri preiskavi. Vsi so bili
požrtvovalnim zdravnikom in pridnim
zdravstvenim pomočnicam iskreno hval-
ležni.

* Kmet, ki ima 50.000 ovac. Neki misi-
onar, ki se je vrnil s Chubatskega polja v
Argentini v Buenos Aires, pripoveduje o
zanimivem prazničnem dogodku, ki mu je
prisostvoval. Na Chubatskem polju, ki spa-
da med največje in najbolj plodovite ar-
gentinske planjave, prebiva večje število
italijanskih naselencev, ki se bavijo s polj-
delstvom in živinorejo. Med njimi je tudi
Giovanni Spinolo, po poreku iz Alessan-
drie, ki je med najbolj uglednimi in na-
bolj premožnimi kmetovalci daleč naokrog.
V Argentini, kjer biva že kakšnih 40 let,
se je posvetil predvsem reji ovac in pred
kravim so njegove črede dosegle 50.000
glav. Ta dogodek je srečni gospodar pro-
slavil z veselim praznikom, na katerega
je povabil vse kmete iz sosesčine in vse
svoje delavce. Argentinska živinoreja pre-
življa sicer krizo, ki so jo povzročile vojne
razmere s tem, da je izvoz mesa, volne in
kož skoraj onemogočen. Z vojno pa bo kri-
za prešla in tako mirne dobe lahko rečemo,
da predstavlja 50.000 ovac bogastvo, ki je
v resnici zavidanja vredno.

* Smrt plemenitega moža. Prejšnji teden
smo spremenili k večjemu počitku zaslužnega
moža g. Andreja Jamška. Blagopokojnik
je bil obče znan po širni Vipavski zaradi
svojege plemenitega značaja. Skozi dolgo
vrsto let je služboval kot sodni uradnik v
Ajdovščini. Pridobil si je pri ljudstvu, ki
mu je bil vsak čas dober in požrtvovalen
svetovalec, nemisljivih zaslug. Še ko se je
njegovo življenje bližalo zatonu, je ne-
utrudljivo deloval za blago svojih rojakov.
Plemenitemu in značajnemu možu bode
ohranjen večni spomin! — Prijatelji.

* Porast proizvodnje domačega bomba-
ža. V borbi za doseg avtoritativne je zabele-
žen v zadnjih letih uveljavljanje vredne po-
rast, kar se tiče pridelovanja domačega
bombaža. Medtem ko je bilo leta 1935, sa-
mo 3000 ha zemlje obdelane z bombažem,
je v naslednjem letu površina dosegla je
10.000 ha, leta 1938. je narasla na 37.000,
leta 1939. na 40.500, lani na 66.246, letos
pa je dosegla že okrog 100.000 ha. Hkratu
s povečanjem obdelane površine pa se je
znatno dvignila tudi kakovost domačega
bombaža. V tem pogledu zlasti Sicilija nu-
di še velike možnosti.

* Predstavniki hitlerjevske mladine v
Montecatinskih toplicah. V Montecatinske
toplice (Montecatini Terme) je prispel šef
glavnega štaba hitlerjevske mladine Hel-
muth Mochel s člani vodstva nemške mla-
dinske organizacije, v njihovem spremstvu
pa je tudi generalni poveljnik GIL-a Sel-
lani. Gostje si bodo ogledali razne fašisti-
ne naprave in ustanove, obenem pa bodo
priredili nekaj izletov v okolico.

* S kolesom je padel v kanal in utonil.
V četrtek zvečer se je na bregu Brente pri
Benetkah pripetila huda prometna nesre-
ča, ki je zahtevala življenje 30letnega mor-
narja Nicolae Sabatinija. S kolesom se je
peljal po cesti, a v temi ni opazil ovinkov
pred sabo in je s kolesom padel v kanal.
Njegov tovarš Giuseppe Dallera, ki se je
vozil za njim, se je vrgel v vodo, da ga re-
ši, a je vse njegovo prizadevanje ostalo
zaman. Kakšno uro pozneje so reševalci
Sabatinija mrtvega potegnili na breg.

* Vse osebe, ki so spremenile svoje bi-
vališče in imajo veljavne zavarovalne živ-
ljenjske police pri Assicurazioni Generali,
pozivamo, da čimprej javijo svoj današnji
naslov najbližjemu društvenemu poverje-
niku ali naravnost na naslov: Assicura-
zioni Generali v Trstu, generalni zastop
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 2/I. (—)

* Hrvatski sportniki so si ogledali Fia-
tove tornice. V četrtek je odpotstvoval
hrvatskih sportnikov prispelo v Turin,
kjer so si ogledali najprej sportne naprave
mesta nato pa so obiskali Fiatove torni-
ce. Hrvatski gostje so iz tovarne odnesli
najboljše vtise, kar se tiče njene industri-
ske dovršenosti in pa skrbnosti, ki jo po-
djetje posveča sportni vzgoji svojih delav-
cev in nameščencev.

* Sestanek geopolitikov. Dne 26. novem-
bra se bo v Rimu začelo nacionalno zbro-
vanje geopolitikov, ki ga priredi skupina
fašistov na rimskem vseučilišču. Na dnev-
nem redu bo obravnavanje aktualnih geo-
političnih vprašanj iz Sredozemlja in z
Bližnjega vzhoda.

* Nesreče. Prva žrtev nove zime je bila
včeraj 68 letna brezposelna služkinja Mari-
ja Matkovičeva iz Ljubljane. Tako nesrečno
je padla, da si je zlomila desno nogo. —
Pes je ugriznil 34 letnega pismonošo Anto-
na Bezaja z Rudnika. Ponesrečenca so pri-
peljali v ljubljansko bolnišnico. — Tam je
umrla dveletna Danica Purkatova, o kateri
smo včeraj poročali, da se ji je vnela obla-
ka in je dobila hude opekline po vsem telesu.
* Blagajne »National« vam strokovno
popravi Simandl, Ljubljana, Dvojaka 3,
tel. 24-07. (—)
* Zimski vozni red za Ljubljansko pokra-
jino je izšel. Cena 1 lro. (—)

IZ LJUBLJANE

Zatemnitev od 7. zvečer do 7. zjutraj

Od 15. t. m. dalje stopi v veljavo nova
odredba za zatemnitev, ki bo trajala od
19. do 7. ure zjutraj.

u— Delavska predstava »La Boheme«. V
petek ob 17.30 je bila v Operi predstava
v okrilju Dopolavora za Ljubljansko pokra-
jino. Kakor dosedanje predstave, ki jih
je Dopolavoro priredil v dramskem in
opernem gledališču, je bila tudi ta na-
menjena našemu delavstvu in nameščen-
cem. Kljub slabemu vremenu in zgod-
nji uri je prihitelo na predstavo mnogo
ljudi iz mesta in okolice. Delavci in de-
lavke so v Opero prišli kakor zmerom
doslej na take prireditve, praznično na-
pravljeni. Predvajana je bila »La Bohé-
me« v popolni zasedbi kakor za premierski
red. Puccinijevoj mojstrovini so vsi igral-
ci podali mojstrsko, da so bili gledalci, si-
cer le malo vajeni gledališča, deležni od-
ličnega užitka in so na koncu vsakega de-
janja nagradili igrice in orkester z nav-
dušenim ploskanjem. Predstavi so pris-
ostvovala razne osebnosti, med njimi višji
funkcionarji Stranke, nadzornik Dopola-
vora za Ljubljansko pokrajino, zaupnica
ženskega Fašija in drugi. Mnogo delavcev
in delavk je bilo tudi iz Kemične tovarne,
katere ravnanstvo je kupilo 40 vstopnic
in jih brezplačno razdelilo med svoje
uslužbenke. Cene so bile enotne: sedeži po
2,50, stojišča pa po 0,50 lire. Predstave
Dopolavora za delavstvo se bodo vršile v
Operi in Drami redno vsak teden.

u— Koncert Glasbene Matice ljubljanske,
ki bo jutri 17. t. m. ob pol 19. uri v veliki
unionski dvorani bo imel naslednji spored:
Najprvo se bo izvajala Sattnerjeva kantata
»Jefftejeva prisega«, ki je napisana za soli,
zbor in orkester. Kot solisti bodo sodelovali
v tem delu Valerija Heybalova (sopran),
Bogdana Stritarjeva (alt, namesto obojele
g. Golobove) in ravnatelj Julij Betetto
(bas). Drugo točko koncertnega sporeda
tvorita dva Lajovčeva samospeva: »Začela
je rož« in »Pesem o tkačcu«, ki ju bo pela
operna pevka Valerija Heybalova s spre-
mljevanjem orkestra. Instrumentiral je oba
samospeva za simfonični orkester skladatelj
L. M. Škerjanc. Po kratkem odmoru
je tretja in sklepna točka koncerta B. Ar-
ničeva simfonija »Te Deum«, za mešani
zbor in orkester. To delo se bo prvič javno
izvajalo na koncertnem odru. Zborovski
part bo pel pevski zbor Glasbene Matice,
ki šteje letno 120 članov, v simfoničnem
orkestru pa sodelujejo člani ljubljanske
Zveze godbenikov in bo štel orkester 60
članov. Dirigent je Samo Hubad. Občinstvo
opozarjamo, da bo začetek točno ob pol 19.
uri, konec pa nekaj minut pred 20. uro ta-
ko, dma imajo vsi oddaljenejši posetniki
koncerta možnost, da se vrnejo s tramvaji
na svoje domove. Zato prosimo, da zasede
občinstvo nekaj minut pred pol 19. uro svo-
ja mesta v dvorani. Predprodaja v Knji-
žarni Glasbene Matice. (—)

u— Marsikdo v Evropi tudi po šolah po-
učujejo otroke v igranju na harmoniko. Se
zlasti pa uvažajo tak pouk razne organiza-
cije, ki se brigajo za družabno vzgojo mla-
dine. Mladinski zbori so povsod priljubljeni,
kakor ima tudi vsak malček, ki zna igrati
na harmoniko, mnogo občudovalcev. Glas-
bena nadarjenost slovenske mladine je zna-
na. Zato priporočamo, da izročite svojega
sinka ali hčerko v pouk pri znanem ljub-
ljanskem glasbeniku, ki poučuje po lastni,
izredno uspešni metodi. Prijave sprejema
oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Mladin-
ski zbor«.

u— Nov grob. Umrla je skrbna in dobra
mati ga. Jerica Climpermanova, upokojenka
Tobačne tovarne. Zapuščala štiri hčere, ki so
vse poročene in tri sinove. Pogreb drage
rajneke bo v ponedeljek ob 16. iz kapelice
sv. Andreja na žalah k Sv. Križu! Pokojni
blag spomin, žalujočim svojem naše iskro-
no sožalje!

u— Umrl je v ljubljanski bolnišnici šest-
letni Dušan Dornič, sin krojaškega moj-
stra s Tržaške ceste. Pogreb bo danes, v
nedeljo, ob 16. iz kapelice sv. Janeza na
žalah. Naše sožalje!

u— Za mestne reveže v stari cukrarni
je nakazala pisarna A. V. Jovanovič
v Ljubljani svoj vsakoletni doprinos 300
lir. Mestno poglavarstvo izreka stalnemu
dobrotniku mestnih revežev najtoplejšo
zahvalo tudi v imenu podpiranih.

u— Zahvala. Za veličastno ganljivo poča-
stitev pri maši zadušnici za blagopokojni-
ka Jožo Bohinjec se vsem sodelujočim
gospodom glasbenikom in gospodu solopecu
iz dna duše zahvaljujem. Milka Bohinjec

u— Namesto venca na grob blagopoko-
jne ge. Teresije Tonejčeve je daroval za
mestne uboge g. Ivan Bizjak, parna pe-
karna, 200 lir.

u— Prošnja gledališkemu občinstvu. Med
predstavo Pirandellove drame »Nocjo bomo
improvizirali« v petek zvečer je neka člani-
ca Narodnega gledališča izgubila zlato za-
pestnico s ploščatimi členki, ki ni bila njena
last. Izgubila jo je v gledališču samem ali
pa na poti od Drame do stanovanja v Tav-
čarjevi ulici. Pošten najditelj se naprosi,
da zapestnico proti nagradi vrne v dram-
skem gledališču.

u— Predprodaja vstopnic za operne in
dramske predstave je v operi dnevno od
10.30 do 12.30 in od 17. do 19. Vstopnice
so na razpolago za vsako predstavo še en
dan poprej v operni blagajni. Blagajna pa
je odprta v operi in drami vedno pol ure
pred pričetkom predstave.

u— Šentjakobska knjižnica v Ljubljani je
odprta odleži tudi vsak ponedeljek popol-
dne od 10. do 12. ure, kakor ob sobotah.
Popoldne posluje vsak delavnik od pol 16.
do pol 20.

u— Tečaj za krojenje in šivanje oblek in
perila se bo vršil pri Zvezi gospodinj. Vse
podrobnosti pri prijavi 17., 18. in 19. t. m.
od 16. do 17. ure, Gradišče 14/I. (—)
u— Parna kopel »Slon« je odprta: za
ženske: vsako sredo in petek od 12. do
18.30, za moške: vsak četrtek in soboto od
8.30 do 18.30, ob nedeljah in praznikih od
8. do 12. (—)

MEHANICNA PREDILNICA
Uvoz surrogatov
M. JAGER, Sv. Petra cesta 17
Fužine

u— Zasebne plesne ure daje mojster
Jenko. Informacije dnevno v »Nebotičniku«,
4. nadstropje. (—)

u— Denarnica z manjšo vsoto denarja
in zlat poročni prstan sta bila najdena v
Aškerčevi ulici. Lastnik dobi izgubljeno pri
g. Magerlu na Emonski cesti 10.

u— Učiteljskemu odboru za socialno po-
moč je darovala ga. Rojčeva z Viča 50 L.
Odbor se ji toplo zahvaljuje.

u— Danes v »Veseli teater!« Samo še
danes je na sporedu naš 9. program. Pred-
stave so ob 15. (3.) popoldne in ob 18.30
(pol 7) zvečer. Predprodaja vstopnic od
10. do pol 13. in od 14. ure dalje.

Danes »Veseli teater!« ob 1/2 19.

u— Mestno zdravniško dežurno službo
bo opravljal od sobote ob 20. do ponedeljka
do 8. ure mestni zdravnik dr. Debelak Gvi-
do, Bleiweisova cesta 62/I (prej Tyrseva
cesta).

Z Vrhnike

v— Gostovanje Narodnega gledališča.
Današnja nedeljo ob 15. uri bo gostovalo
v »Prosvetnem domu« Narodno gledališče
iz Ljubljane s prirčno komedijo »Pesem
s ceste«, v kateri je zajeto preprosto živ-
ljenje, smeh in jok treh cestnih muzikan-
tov. Igrajo: Mira Danilova, Kraljeva, Ko-
sič, Košta, Nakrst, Rasberger in Veni-
nik. Režija je v rokah Petra Malca. Opo-
zarjamo na to zanimivo gostovanje!

Iz Trebnjega

t— Dogon klavne živine. Prehranjevalni
zavod Visokega Komisarja za ljubljansko
pokrajino priredi v sredo 19. t. m. na Ve-
liki Loki uradni sejem klavne živine.

t— Uradne ure na pošti. Z ozirom na no-
vo določene uradne ure uraduje pošta od-
slej vsak dan od 9. do 13. ure in od 15. do
18. ure. Ob nedeljah in praznikih pa so
uradne ure samo od 9. do 11. ure.

t— Voz ga je povozil. Težka nesreča se
je primerila 16-letnemu Alojziju Stranjarju
iz Dečje vasi. Pri vožnji drv iz gozda je
radi spolzke poti padel pod konja, ki mu
je prizadel hudo rano na vratu. Poleg
tega je šlo čez nesrečnega fanta še kolesje
težko naloženega voza, ki mu je zlomilo
obe nogi. Ponesrečenec je bil s hudimi po-
škodbami prepeljan v bolnišnico v Novo
mesto.

t— Novi jedilni listi. Vsi gostilničarji mo-
rajo prodajati jedila po najnovejši uredbi,
ki predpisuje enoten obed, in vsak dan vpisati
jedilnik v predpisane obrazce, ki jih
lahko dvignejo v Zadrudni pisarni med urad-
nimi urami od pol 9. do 12. ure.

Iz Kostanjevice

Draginja pri nas noče popustiti. Iz stru-
hu pred pomanjkanjem plačajo ljudje vsa
ceno za moko in drugo, samo da se otre-
sejo teh skrbí. Bele moke ni lahko dobiti,
koruzno pa nekateri prodajajo že dražje,
kot pred nedavnim pšenično. Ker je pred-
časno nastopila zima, je bilo veliko koruze
pokrhane še nedozorele, ki bo uporabna
kvečjemu za krmiljenje kokoši in živine.

Letošnji most se že polagoma čisti. Po
nekaterih goricah je bila letina prav ugod-
na in znatno boljše od lanske. V splošnem
se pa pozna, da je trta z dozorevanjem
nekoliko zakasnela. Kupci se že oglašajo. Cene
še niso znane. Po gostilnah se toči novo
vino po 8 do 8,50 lir.

Poštni nabiralnik za pisemsko pošto je
poleg onega na pošti le še pri občini. Ker
pa se dobivajo poštna znamke v trafiki pri
Pavlenču, bi bilo zelo priporočljivo, če bi
poštna uprava tudi pri tej trafiki namestila
poštni nabiralnik, ki bi zelo olajšal pisem-
ski poštni promet zlasti za južni del kosta-
njeviške občine, ki pride trenutno največ v
pošto.

Iz Novega mesta

n— Proslava Kraljevega rojstnega dne.
Za 72. rojstni dan Kralja in Cesarja se je
tudi Novo mesto odelo v praznično obleko
in v vseh hiš so vihrale državne trobojnice.
V vojašnicah je bila svečana proslava tega
dne, ki so ji prisostvovali predstavniki naj-
višjih vojaških oblastev. Ob 16. je bila v
proslavo rojstnega dneva predstava v Pro-
svetnem domu, kateri so prisostvovali vsi
tukajšnji vojaški oblastveniki s poveljniki
komandirje generalom Federikom Rome-
rom na čelu. Proslava je potekala v izredno
svečanem razpoloženju in je pokazala tesno
povezanost vojske s svojim vzvišenim vladarjem.

n— Zlata vredno udobnost nam je pri-
nesel čas. O vsem se počujemo iz dne-
vnika, ki nam ga prinašajo v hišo. Pa tudi
stvarne koristi je vsakdo lahko deležen,
kdor kupuje, prodaja ali pa proizvede iz
oglas v »JUTRU«, ki hkratu govore ti-
sočim in zato najdejo za vsak oglas do-
volj zanimancev. — Oglase in »JUTRO«
naročate v podružnici »JUTRA«!

n— Snežna vejavica. Po močni cdjugi,
ki je nastopila že pred Martinovim, se je
v noči od četrta na petek, zaradi moč-
nega severovzhodnika, občutno ohladilo
ozračje in v petek zjutraj je temperatura
že padla pod ničlo ter je pričel naletavati
drobil, snuh pršič. Uresničili se je stari
ljudski pregovor: če je na Martinovo le-
po, bo v treh dneh sneg. Obenem s snegom
je zaradi močnega severovzhodnika nasta-
la vejavica, ki je bila posebno močna na
nezavarovanih krajih. Vejavica je komaj
nekoliko popustila proti poldnevju, dočim
je sneg še vedno pridno naletal in je
pobelil vse mesto in okolico. Škode novi
sneg ni povzročil, ker so poljski pridejli
že pospravljeni, električni in telefonski
žici pa se drobni snuji sneg ni prijel.

n— Opekinam je podlegel. V Regerti
vasi pri Smihelu se je sukal okoli šte-
dilkina enoletni zidarjev sin Drago Čepe-
lič. Prevrtljiv je na štedilniku loncek kro-
bil in dobil hude opekline po vsem životku.
Po nekaj urah je izdihnil v novomeški bol-
nišnici.

n— Zivliski trg. Petkov živilski trg je
bil zaradi močne snežne vejavice slabo
založen. Na trg so prišle le mestne vrt-
narice, ki so prinesle nekoliko zelenjave,
katero so gospodinjice hitro pokupile. Na
trgu je pomanjkanje mlečnih izdelkov in
sajda, po katerem je mnogo povpraševa-
nja.

n— Zbirka histoloških predmetov. Na
novomeškem okrajnem glavarstvu je za-
bojček, ki vsebuje katalogizir

2.

Tisti čas, ko je živel Hija-an-ej, je bilo nad Kitajskim cesarstvom vse polno nadlog. Pritisnile so vse naenkrat. Velike reke so prestopile svoje bregove in so tako povzročale poplave ce-

sar je začel vojno z drugimi plemeni, po deželi pa so ljudje bolehalo in gladovali. To pa še ni bilo vse. Da je bilo gorje še večje in kupa trpljenja še polnejša, so zadivljali po deželi roparji. Kdor ni dobil dela ali je bil lenuh, se je poslovlil od poštenega življenja in je šel ropat. Izmed vseh nadlog je bila za ubogo ljudstvo roparska drhal največja nesreča. Kmetje so se jih branili kakor so se jih mogli, ali kaj naj opravi dobrosrčni poljedelec proti surovemu

Mladi Kvan-hij se ni bil zadovoljil samo z veseljačenjem in zabavanjem, kar mu je oče rade volje dovolil, temveč je zahteval od svojega očeta-cesarja, da mu prepusti oblast. Tega seveda cesar ni mogel storiti, kajti vedel je, da je Kvan-hij še nedorasel vladarskim

pravilom in bi lahko spravljal deželo v nesrečo. Torej oče se nikakor ni hotel vdati, sin pa se je uprl. »Ker mi ne izpolniš niti te želje, ti odslej ne bom nič več pokoren!« In ta svoj sklep je tudi res izpolnil. Neko noč je skrivoma odšel iz dvora in ko je izvedel, kje se potikajo roparji, se jim je pridružil. Odtlej je bil njihov blagajnik, poglavar in gospodar njihovih življenj. Kot najvišji zapovednik je dajal zglede s svojo krutostjo vsem svojim roparskim

CESARIN
CARJEVIČ KVAN-HIJ

roparju. Naj so jih krotili vojaki in knezi, naj so šli nadnje sami izbrani junaki cesarstva — vse je bilo zaman. A kar je bilo najhujše, je bilo to, da je pristopil k roparjem sam carjev sin carjevič Kvan-hij. Do tega pa je prišlo takole:

rovarjem. Kvan-hij sam je vedno pobil največ nedolžnih ljudi, on je bil prvi, ki je nakradel največ blaga in denarja in sploh v vseh zlih dejanjih je on prekašal vse ostale. Njegov glavni namen ni bil ta, da bi se dokopal do velikega bogastva, saj tega bi bil lahko

imel doma pri očetu — Kvan-hij je le hotel prisiliti očeta do udaje. Mladi carjevič si je bil pač gotovo mislil, da mu bo oče raje prepustil oblast kakor pa da bi sina imel v roparski družbi, ki je le sesala že itak ubogo ljudstvo. Cesar je res trpel in po več noči ni niti zatisnil očesa, a svojemu sinu se le ni hotel udati. Upal je na božjo pomoč in na svoje plemiče, ki jih je imel še ne-

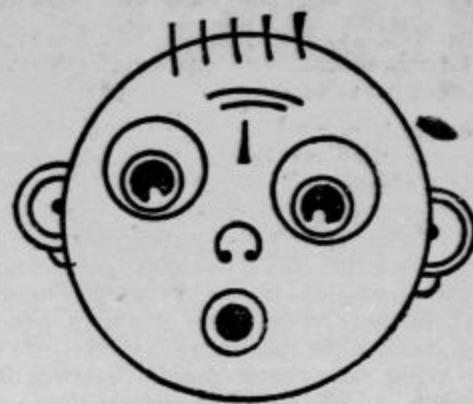
kaj okrog sebe. Ali vendar so se mu bile zarezele v čelo in na lice globoke brazde, ki so vsakomur lahko pričale, kakšne skrbi mu prizadeja sin in njegova zla družina. Stari cesar je bil dober; po številnih slih je pošiljal sporočila, naj se Kvan-hij vrne v očetov dvorec, kjer mu bo cesar daroval pol kraljestva in steklen grad. Sli so vest-

DALJE

Mlado jutro

Naš Francek Veselko
(V vzpodbudo najmlajšim risarjem)

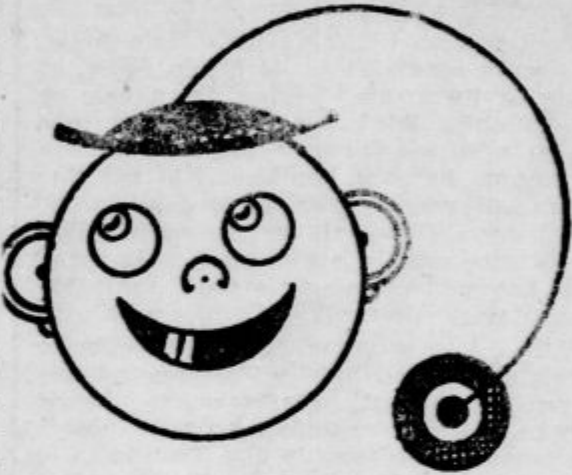

Mnogim Jutrovčkom je Francek Veselko silno všeč. Nekateri pa nas prosijo, naj objavimo nekaj slik, ki bi kazale samo Franckov obraz. Tej želji ra-

di ustrezemo. Le dobro si oglejte naše slike in videli boste, kakšne čudovite obraze lahko narišemo iz samih krogov. Evo vam na primer Veselka kako ogorčeno gleda v svet, ker mu je Bumček pravkar »sunil« jabolko.

Spodnja slika vam pa kaže, v kakšni zadregi je Veselko, ko ga učitelj iznenađa pokliče in vpraša, koliko je štiri-

krat štiri! Iz njegovega obupanega obraza lahko spoznate, da mu je računstvo španska vas...

A nikar ne mislite, da je Veselko zmerom slabe volje. Da se le šolska vrata zapro za njim, pa se mu usta razležejo v smeh in sto vragoli mu pride na misel. Obkleče se v klovn in se igra z žogami kakor pravi cirkuški umetnik.

Mladostno in preprosto

Vse, kar je preprosto, je hkratu tudi mladostno in elegantno. Mlada dekleta, ki jim ni po godu, da bi bila videti starejša, nego so v resnici, se morajo prav zato oblačiti kar se da preprosto, da si ne povzročijo tistega mladostnega videza, ki je

njihov največji čar. Pri mladostnih oblekah moramo še to omeniti, da imajo po večini široka krila, kar je vsekakor v skladu z lahkotnostjo mladostnih kretenj, ki jih občudujemo pri njihovih nosilcih. Vse ostalo je kakor pri drugih modernih oblekah: veliki žepi, majhni ovratniki, kratak obleček, preprosti rokavi (skica).

Kariraste in enobarvne obleke

Sestavljene obleke so brez dvoma nekakšen zasilen izhod iz zadrege — če nimamo dovolj blaga za novo obleko, si moramo pač na ta način pomagati. Gotovo pa so najbolj posrečene tiste obleke, ki jih sestavimo iz enobarvnega in kari-

rastega blaga, zlasti če se pri tem oziramo na barvno soglasje med enim in drugim tvorivom. Karirasto blago učinkuje vedno mladostno in živahno in lahko z manjšim ali večjim karirastim kosom dosežemo prave modne čudeže, če ga spretno prišijemo k stari obleki. Za takšno sestavljanje je nešteto možnosti: karirasti rokavi, karirasti oblečniki, žepi, pasovi, žepi, vložki v krilo itd. Vse je odvisno od naše domišljije in od velikosti kosa, s katerim razpolagamo. Dve posebno okusno sestavljeni obleki iz karirastega in enobarvnega blaga najdete na naši skici.

Kaj nosijo letos Parižanke?

Kakor veste, najdejo Parižanke tudi v najtežjih okoliščinah še vedno dosti časa za modo in če nimajo zadosti tvoriva za kaj novega, si izmišljajo najbolj neverjetne podrobnosti, da si z njimi okrasijo stare klobuke in stare obleke. Pariški klobuki so bili že od nekdaj nekaj čisto posebnega in tudi letos se lepe Parižanke nečje odreči slovesu, da se znajo bolj mično pokrivati kakor vse ostale ženske na svetu. Ker ni nove klobučevine, si ovijajo stare klobuke z različnimi tančicami, kadar gredo popoldne ali zvečer z doma. Tančice so staro sredstvo ženske spogledljivosti in mična garnitura iz tančice, ki ovija obraz ali ga samo na pol prekriva, lahko nadomestijo vse ostale okraske. Drugače je pri športnih, vsakdanjih pokrivalih — če greš po opravkih z doma, tančica seveda nikakor ni na mestu! V tem primeru je za Parižanko najbolj idealno pokrivalo turban. Dekleta in žene, ki jih v Parizu vidite na koleseh v podzemski železnici, v dnevnem uličnem vrvenju, so pokrite z najboljšimi svojimi turbani, ki s svojimi čudovitimi ovoji in barvnimi sestavami zelo originalno izražajo posamezne okuse. Čez dan turban, zvečer klobuk s tančico — to je torej modno geslo sodobnih Parižank. Pri oblekah pa je tako kakor drugod na svetu: staro mora biti novo...

Brez moke parjena zelenjava

Stlačen ohrovt. Bolj majhne glave ohrovt poparimo z vročo vodo, jih razrežemo na štiri dele, jih stlačimo kolikor mogoče trdo v ponev, ki jo namažemo s kakršnokoli masčobo. Ohrovt potresemo s soljo, poprom in majaronom, zalijemo z malo juhe ter počasi parimo. Zelo dober je, če ga nekoliko posujemo z drobni rezanci prekajane slanice.

Fizol v stročju. Če ste poleti vložili kaj zelenega fiziola, ga sedaj lahko pripravite na sledeči način: Na drobne rezance zrezane stroke prekuhate še enkrat v kropu in vodo odlijete. Potem spenite drobno zrezan peteršilj, drobtine in 1 do 2 zmečkani

sardini v malo masla. V tem parimo odcejeni fizol ter ga prevremo v nekoliko žlicami goveje ali zelenjane juhe in začnimo z malo limonovega soka.

Rdeče zelje. Na rezance zrezano zelje pokropimo z nekoliko kisa ter pustimo, da stoji pol ure. Eno in pol ure pred serviranjem ga damo v vroče maslo ali vročo svinjsko mast s spenjeno čebulo, ga osolimo, obložimo po vrhu s koluti kislih jabolk, parimo ter pri tem večkrat prilijemo malo juhe ali vroče vode. Ko so jabolka mehka, jih odstranimo, pretlačimo ter dodamo zelju pred serviranjem, ki ga poprej še dobro nekolikokrat premešamo. Če je premalo kisle, prdamo še kisa, če je prekislo, nekoliko sladkorja.

Korenine zelene na pol skuhamo v slani vodi, olupimo, zrežemo na kolute in potem na rezance ter doparimo z maslom ali masljo, nekoliko juhe, drobtinami, sesekljanim peteršiljem, poprom in muškatinim orohom.

Nadeta in sesekljana zelenjava

Špinatne klobasice. Z nekoliko moke, vode in enega ali dveh jajc spečemo fritate in razrežemo vsako na štiri dele. Potem umešamo nekoliko masla, nekaj drobtin in nekoliko žlic mleka, primešamo kuhano, na drobno zrezano špinato ter pridamo malo soli, popra, ščepec drobno sesekljane česna in strok sesekljane peteršilja. To namažemo na testene krpe ter jih zvijemo. Potem položimo klobasice v plitvo posodo, jih postavimo v pečico, potem ko smo jih potresle s sesekljanim peteršiljem in parmezanom, jih prav na kratko prepečemo in serviramo kar v vroči posoli.

Ohrovtne klobasice s sirom. Skuhamo ohrovtne liste v slani vodi, jih ohladimo, umešamo 2 žlici masla z 2 jajcema, pri-mešamo dovolj z mlekom ovlaženih drobtin in nekoliko nastrganega parmezana, namažemo na vsak ohrovtov list žlico te zmesi, zvijemo liste kakor klobasice, jim odrežemo konce, denemo klobasice z malo masti in čebulovimi kolutami v ponev ter jih temno zarumenimo.

Zeljni povalek. Zeljne liste sesekljamo, jih parimo z malo masti ali masla, soljo in malo muškatinnega čveta, da so mehki, ter jih ohladimo. Potem namažemo to na izvlčeno testo, potresemo z drobtinami, zvijemo povalek ter ga pečemo v ponvi.

Nega bolnika

Osebe, ki negujejo bolnika, naj izvršujejo točno vsa zdravniškova navodila. Meriti mu morajo temperaturo, dajati ob določenem času zdravila, pomagati bolniku pri jedi, premeniti položaj v postelji, zrahljati

posteljo, pomagati mu pri opravljanju telesne potrebe itd. Bolnik mora imeti mir in ljubiti mora ob pravem času zanj določeno hrano. Perilo se mu mora pogosto

Nedeljska križanka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
17								18							
19					20			21			22			23	
24				25			26			27		28			
29			30				31			32		33			
34		35				36		37		38				39	
40										41				42	
43				44				45	46			47		48	
				49				50			51			52	
53	54			55						56				57	
58										59					

Vodrovano:

1 oseba, ki je določena, da bo sledila vladarju na prestolu, 17 promeno sredstvo, 18 polotok v Severni Ameriki, 19 tur, gnojna tvorba, 20 značilna kost pri pticah, 22 oznaka za neznano osebo, 23 nikalnica, 24 govorniški oder pri starih Rimljanih, 26 golenica, 28 otok na Jadranu, 29 vrsta zemlje, 30 dva vokala, 31 evropska reka, 22 indijski denar, 34 delati zapreke, motiti (koga), 37 del matematike, 40 grška pokrajina, 41 črki, ki se pišeta v cirilici z enim znakom, 42 kem. znak za aluminij, 43 kem. znak za iridij, 44 staro ime za Dnjester, 45 starina (množ.), 48 grška črka, 49 hrvaški operni komponist (Vatroslav), 51 obračati (se) na istem mestu, 53 števniki, 55 klada za sekanje drv, 56 palestinsko pristanišče, 57 predlog, 58 vrsta komarjev, 59 pojem iz metrike (množ.).

Navpično:

1 domoljubje (tujka), 2 strelno orožje, 3 grški bog ljubezni, 4 razdeliti po vrstah in redu, 5 dva soglasnika, 6 žensko ime, 7 rimski hišni bog, 8 jezero v Rusiji, 9 pripadnik germanskega plemena, 10 reka v Bosni, 11 oznaka na naših avtomobilih, 12 Verdijeva opera, 13 del telesa, 14 dva soglasnika, 15 najmanjši del elektrike, 16 kristali organskih snovi (torej: ne rudnin),

21 stara žena, 25 pisatelj, ki stremijo za stvarnostjo, resničnostjo, 27 duhovite, šaljive žene, 28 števniki, 31 rastlina, ki raste v pragozdovih, 33 močan človek, rokoborec, 35 latinski zaimek, 36 mesto v argolidi, v katerem se je rodil Heraklej, 38 ženski glas, 39 list zemljevid, 45 drugo ime za palestinsko pristanišče Aka, 46 nikalnica, 47 eden izmed triumviratov iz prvega triumvirata, 49 kožna tvorba, 50 strast, 52 števniki, 54 medmet, 56 kratka za Kristovega učenca.

Rešitev nedeljske križanke

Vodrovano: 1. Barbara, 7. slamnjača, 15. anal, 16. Erika, 17. kaolin, 18. Lepenac, 20. tnal, 21. kris, 22. Liberija, 26. nad, 27. aorta, 29. Benečani, 31. ni, 32. idealizem, 34. Niš, 37. Ida, 39. aršin, 40. tak, 42. bit, 44. ko, 45. Nenad, 47. il, 48. ara, 49. ada, 51. pav, 52. eskadron, 55. Danton, 57. Baleari, 59. ki, 60. Antilbanon, 61. Anton.

Navpično: 1. Balkanida, 2. aneroide, 3. rapir, 4. blesti, 5. real, 6. Arčbašev, 7. sklenina, 8. la, 9. M(irk) K(unčič), 10. Natan, 11. Jon, 12. Alan, 13. čila, 14. anoda, 19. rčet, 23. bečln, 24. rez, 25. Jamalka, 28. Ada, 30. in, 33. Ernani, 35. Ibar, 36. široko, 38. akant, 41. Klara, 43. tatin, 46. delo, 50. dan, 51. pol, 53. sen, 54. din(ar), 56. ti, 57. Ba(r)ij, 58. an.

Kerč, mali Carigrad

Na Krimu se vršijo ta čas odločilne borbe ob trdnjavi Kerč.

Ze en sam pogled na karto nas prepriča, da zavzema to mesto na skrajnem vzhodu Krimskega polotoka in nasproti kavkaškega polotoka Tamana skoraj isti položaj kakor Carigrad v najvzhodnejši Traciji nasproti severozapadnemu anatolskemu pomolu, ki je pripadal nekoč Bitiniji. Kakor Carigrad ob Bosporu, predstavlja tudi Kerč ob morski cesti istega imena ključ do nekega morja, in sicer do Azovskega, kakor je Carigrad ključ do Črnega morja. V starem času so morsko ožino ob Kerču tudi dejansko imenovali Kimerski Bospor. Starogrške pripovedke in zgodbe iz poznejših, zelo nemirnih časov se plečejo okrog Kerča, ki je na končno zapadel skoraj v pozabljenosti Stari Heleni in Rimljanom. Benečani in Genovezi so vzdrževali tu včasih zelo cvetleče naselbine, ki pa niso imele posebnega kulturnega vpliva na domača ljudstva in ga menda tudi niso hotele imeti. Naselbine sredozemskih ljudstev so bile bolj trgo-

vinska oporišča, ki jih je bilo lahko ustanoviti in po vsem videzu istotako lahko opustiti, ko se je zgodovina spet kako preobrnila.

Z ljudstvi, ki so se selila od onkraj Urala ter od obal Kaspijskega morja, so pripeli tudi Tatarji, ki so se polastili dežele ob Azovskem in severnem Črnem morju. Njih gospodstvo pa je bilo prilično rahlo, vzdrževalo so ga spočetka le majhna nomadska plemena, ki so počasi prestopala k islamu in so se tako vsaj površno priključila orientalsko-arabskemu kulturnemu krogu. Nastal je kanat, ki je bil v splošnem zvezan s krimsko tatarsko državo in ki je pozneje s to vred zapadel v ne preveč tesno vazalno odvisnost od osmanskega cesarstva.

Ob koncu 18. stoletja je deželo med Azovskim in Črnim morjem zasedla Rusija in ta dežela je s tem za nekaj časa izgubila vsak zgodovinski pomen. Rusko-ukrajinski kmetje so se priselili v Kerč in njegovo okolico ter so zemljo izkoriščali na prav primitiven način. Nenavad-

no ribje bogastvo je privabilo potem še druge priseljence, odkrili so bogata ležišča soli in nastale so nekatere manjše tovarne. Sredi krimske vojne so Angleži in Francozi mesto oplenili, razbili so mnogo tega, kar so bili čuvali Tatarji in Rusi, uničili so tudi muzej z njegovimi delno nenadomestljivimi zakladi, ostanki antične kulture na teh tleh. Pozneje so Kerč, ki je bil že od nekdaj trdnjava, spreminili v še močnejšo trdnjavo.

Kerč ni grdo mesto, ima široke, z zelenjem obrasle ceste in številne, delno florentinske uličice, njegova lega ob vznožju Mitridatove gore pa je mična. Ze samo ime tega staroveškega kralja zbujajo spomine na dobo, ko je današnji Kerč doživljal svoj največji sijaj. Kot stari Pantikapeon je sosedno Panagorijo nekaj časa načeloval bosporski kraljevski, ki se je bilo stoletje pred našim štetjem pojavilo kakor meteor na političnem nebu in potem prav tako naglo spet izginilo. V novejšem času so se arheologi zelo trudili, da bi spravili spomenike antične zgodovine Kerča na dan.

Un pescatore danese — Danski ribič

In Danimarca hanno ripreso la caccia ai delfini che ancora un mezzo secolo fa fornivano l'olio per le lampade — Na Danskem so obnovili pod pritiskom vojne lov na delfine, ki so še pred pol stoletja dajali olje za svetilke

Staroveške zdravnice

Zgodovina zdravniške vede pozna v starem veku celo vrsto žensk, ki so si stekle zaslug za to vedo. Pri tem pa seveda ni lahko v vsakem primeru potegniti mejo med šušmarstvom in pravo medicino. Toda nekatere grške in rimske zdravnice so si s svojimi uspehi pridobile mnogo časti.

Prva grška zdravnica, vsaj v kolikor so se nam imena ohranila, je bila neka Aspasija. Njene spise o babštvu, je zbral leta 543 po našem štetju Elij iz Amide, vendar pa se nam niso ohranili. Zanesljive vesti pa imamo o kraljici Artemiziji iz maloazijskega Halikarnasa, ki je študirala medicino v teoriji in praksi ter ji je bilo, kakor Aspasiji, zelo domače tudi področje kozmetičnih pripomočkov.

Tudi v stari Likiji na jugu Male Azije, in sicer v mestu Tloču, je živela dekle, ki se je bavila z zdravilstvom. Imenovala se je Antiohija. Med razvalinami tega mesta so našli nie kipec iz drugega stoletja po našem štetju z napisom. Kot hči tloškega guvernerja je ta kipec dala po tedanji navadi izdelati na lastne stroške, da bi ovekovečila svojo medicinsko prakso. Energična dama si je tedaj sama sebi postavila spomenik.

V Italiji so ustanovili l. 1000. znamenito medicinsko vseučilišče v Salernu, na katerem so študirali moški enako kakor ženske. Najznamenitejša med temi učeničami iz Salerna je bila Trofula in je pripadala znani rodbini Ruggerijev. Bavila se je posebno z ženskimi boleznimi in je napisala svoje spomine, ki so se nam ohranili v več izvodih.

V srednjem veku pa so živele zdravnice tudi v drugih deželah. Najbolj izobražena in najemeljitejša med njimi je bila gotovo Hildegarda iz Bingena, ki je živela od l. 1098. do 1179. Posebno dobro je

poznala rastline, zlasti zdravilne in njih uporabo. Zenske, ki imajo že po naravi poseben dar za pomagatelj in zdravljenje, pa so se šele v novejšem času v čedalje večjem številu začele posvečati zdravilstvu.

Drobne zanimivosti

Ob severnem Jutlandu leži otok Liffjord, ki so njegovi prebivalci zavoljo stalnih zakonov med sorodniki postali popolnoma slepi za barve. Gre za nekoliko tisoč ljudi, ki morejo razlikovati samo črno in belo in vidijo svet okoli sebe tudi samo v teh dveh barvah.

Matica termotov zleže povprečno vsaki dve sekundi po eno jajce. Ta živi stroj za izdelovanje jajc zleže na leto torej okrog 60 milijonov jajc.

V Tiflisu in področju Julfe se dvigajo mnogi stolpi, ki so višji od daleč kakor vrtni stolpi na petrolejskih poljih. V resnici pa rabijo Armenecem in drugim prebivalcem teh krajev za spanje. V teh krajih je namreč nešteto nevarnih komarjev, a ker ostajajo ti rajši bližje tal, so si Armenci izmislili, da bi se jih mogli ponoči ubraniti na ta način, da bi spali na visokih stolpih. Tudi oblasti same priporočajo takšne spalne stolpe, ki so indirektno pripomoček zoper malarijo in druge podobne bolezni.

Iz opisov v starih papirjih in najdb v egiptskih grobovih vemo, da se stare Egiptčanke niso lišpale samo za ta svet, temveč da so hotele biti lepe tudi na onem svetu. Zato so jim morali v grobove dati cele zbirke vseh mogočih kozmetičnih potrebščin in mašč, lončičev z rdečim za ustnice in pudrom, steklenice z mazili in oljem, poso-

dice z antimonom za povečevanje oči itd. Najbolj čudna med temi najdbami pa so ptičja peresa. Z njimi je bila posebna zadeva. Elegantne Egiptčanke so si namreč zjutraj s peresi dražile jezik in goltanec, da se jim je želodec popolnoma izpraznil in jim je bilo namazano telo znotraj isto tako čisto kakor zunaj.

V Sahari in drugih puščavah živijo polži, ki se v dobi popolne suše umaknejo v svoje hišice in tam čakajo na dež. Dognali so, da morejo na ta način ostati živi tudi nekoliko let, čeprav ves ta čas ni bilo niti kaplje dežja.

Farma za črve

Kalifornija se ponaša s svojim malim krajem Beshopom, da ima prvo in edino rejnico za črve na svetu. Izmislija sta si jo dva podjetna dečka. Menila sta, da bi takšna ustanova v bližini krajev, kjer je dosti rib, lahko donasala lepe dobičke. Tako sta pregovorila starše, da so na zemljišču, ki obsega 600 štirjaskih metrov uredili pravo farmo za črve. Stvar ni popolnoma enostavna, bilo jo je treba dobro premisliti. Zemljišče je pokrito z debelo plastjo sena, slame in drugih ostankov žitaric, v tej plasti imajo deževniki svoj paradiž in jih kar mrgoli. Ustanovitelji farne jih nabirajo in prodajajo v pločevinastih škatljcah po naročilu. Posli cvetejo, kajti v nekih dobah, zlasti tedaj, ko je glavni lov na postrvi, prodajo do 6000 črvov na lan.

Gramofonska godba pr poroki

Uprava nemškega mesta Ottweilerja je odredila, naj se v poročnem uradu, in sicer v sobi, kjer se izvršujejo poročne ceremonije, postavi gramofon. V Ottweilerju bo vsako civilno poroko odsele spremljala slavnostna godba iz gramofona.

L'inverno non è un ostacolo — Z ma ni evira

Carro armato tedesco in avanzata sul fronte settentrionale — Nemški oklopni voz prodira na zasneženi severni fronti

J. Marquand

HVALA LEPA, GOSPOD MOTO!

»Ne,« sem potrpečljivo odvrnil. »Gospodična Joyceova ze tenkočutno dekle. Tujci smo časih takšni, prevrženost... ne baš pogosto, a časih vendarle. Kdaj pa kdaj najdete med nami človeka, ki ne mara odnašati vaši deželi tega, kar ima redkega in prekrasnega. So takšni ljudje... čeprav jih ni mnogo.«

»Saj ni mogoče!« je ponovil knez Tung. »To nasprotuje vsakršni doslednosti. Ni še dolgo, kar je želela kupiti slikanice. Kaj se je zgodilo od tistih dob, da jih ne mara več? To je neverjetno... obžalovanja vredno! Treba je, da gospodična kupi mojih sedem slikanic za sto pet in sedemdeset tisoč ameriških dolarjev.«

Pogledal sem kneza in nisem mogel spraviti besede iz sebe. kajti njegova misel je bila moji pameti nedosegljiva.

»Zakaj?« sem ga vprašal nazadnje.

»Ne razumem. kako morete vpraševati,« je zlovoljno odvrnil knez Tung. »Če gospodična slikanice ne vzame, bo zdaj vsak tat v Pekingu vedel, kje so. Vsak tat v Pekingu bo skušal vdreti v moje nesrečno hišo. kakor se je zgodilo že snci. Mislite, da mi bo ta malopridni Pu dovolil, da bi se jih v miru še naprej veselil? Po drugi strani pa...« knez Tung je tu pritajil glas in dal svojim besed-

dam zaupen poudarek — »po drugi strani pa nisem vedel, da so zvrtki toliko vredni. Moj ničvredni oskrbnik jih je pred letom dni skušal prodati in je bil tako nesramen, pa mi je rekel, da lahko dobim zanje smešno majhen denar. In konec koncev je tudi pravično, da se pokaže veliko vrednega. Povejte, prosim, mladi devici, da je ne želim razočarati... recite ji, naj položi kupnino v kaki šanghajski banki... v angleški banki, kakopak.«

»Bojim se, da vas ne razumem,« sem rekel. »Mislil sem, da so te slikanice za vas dragocene.«

Knez Tung je obupno vzmahnil z rokami. »Kar preveč je stvari, ki jih ne razumete dragi prijatelj, in vaša nevednost me spravlja ob ves pogum. Resnica je, da prisojam svojim slikanicam visoko vrednost... vrednost, ki je enaka ponudeni ceni.«

Zdaj je bilo treba razložiti Nori Joyceovi knezovo gledanje na stvar, a nisem si vedel svetovati, kako naj to storim, da ga bo razumela. Namesto da bi hitro našel primerno razlago, mi je bil duh zablodil v stran od kneza Tunga in njegovih zamotanih predsodkov. Knezovo govorjenje je bilo sprožilo v meni učinek, ki ga nisem mogel razložiti. Zdaj vem, da je bilo samo zadnja v rizu izkušnji, ki so se zvrstile v kratkem razdobju teh dni in ur ter povzročile v meni veliko izpremembo Nora Joyceova. moj sluga Jao, knez Tung, gospod Moto... vsak je imel svojo vlogo. Vsi so se bili zarotili med seboj, da mi izrodopljivo zaupanje v moje blaženo kitajstvo. Neposredna po-

sledica je bila, da sem se čutil nekam zapuščenega. Čeprav nerad, sem se moral sprijazniti s spoznanjem, da se tisto, kar je bilo nekdaj, nikoli več ne vrne. Prej sem bil prepričan, da sem postal živ delec pekiškega mesta; zdaj sem vedel, da je bilo to prepričanje zgolj slepilo in da ne bom nikoli spadal semkaj. Zdelo se mi je, da vidim samega sebe takšnega. kakršnega so me videli drugi... kakršnega me je prav gotovo videla Nora Joyceova... tujca v tuji deželi, živčnega v namišljenem raju; zdelo se mi je, da se vidim v podobni, ki je še manj laskava... v podobi enega tistih klavnih bitij, ki kakor izprijeni otroci kaže obličje zemlje, nezmožni, da bi si našli redno pot v življenju, ki jim je prisojeno. Videl sem se kot enega izmed nesrečnikov, ki ne znajo pogledati neizpremenljivim dejstvom v oči in so nenehoma na begu pred resničnostjo življenja. Ta prived samega sebe me je navdajal z občutkom praznote in zapuščenosti. In, kar je bilo še hujše: zbujal je v meni stud, ki je hitro prikipel na vrhunc.

Ne pravim, da bi se mi bile te misli baš tisti mah logično urejene porodile v glavi. Moj občutek je bil bolj čustven vzgib kot vpliv določene misli, in ta vzgib je bil posebljen v Nori Joyceovi. Čutil sem se, da nsem že prej spoznal v tem dekletu nečesa, kar je bilo zmerom predmet mojih želja. Predstavljala je nekaj, o čemer sem v duhovni zapuščenosti zadnjih let mislil, da tega ne bom niti imel; in zdaj je bila tu in jaz sem v dnu duše čutil, da bomeni zame več kot vse drugo na svetu. Knez Tunga in njegove slikanice sem bil docela pozabil.

»Nora,« sem rekel in začuden obnemel, prepaden nad notranjo silo, ki me je gnala, da sem moral govoriti.

»Kaj je, Tom?«

Ozrl sem se po sobi na okrog in se odkašljaj. Pogledal sem kneza Tunga, ki si je nalival novo skodelico čaja. Ozrl sem se po sinjih, rdečih in zelenih vzorcih stropnih tramov, po svojem pisalniku iz rdečega laka in po oknih, ki so jim bile šipe pokrite s papirjem. Nato sem pogledal Nora Joyceovo. Ze na oko je bila izmed ljudi, ki se ne bi nikoli »pokitajčili«.

»Kaj je, Tom?« me je znova vprašala. »Ali se ne počutite dobro?«

Res se nisem dobro počutil. Človek se nikoli dobro ne počuti, kadar se bori s svojimi lastnimi čustvenimi vzgibi.

»Kako mislite, Nora... ali sem kaj prida človek?« sem vprašal.

»Ne klatite neumnosti. Seveda ste.«

Mnogo časa bi bil potreboval, da bi ji natanko razložil, kaj mislim. Iztegnil sem roko v široki kretnji, ki je zajemala vse okrog naku.

»Pokvarili ste mi to slepilo,« sem rekel. »Kako, me rajši ne vprašajte, ker vam ne bi mogel odgovoriti. Saj niti sam ne vem, kaj prav za prav mislim... vem le, da ste mi pokvarili slepilo. Če bi ostal tu, bi mislil venomer samo na vas. Včeraj sem dobil neko pismo. Moji družabniki hočejo, da se vrnem v domovino.«

»Nu, in zakaj ne greste?« me je vprašala. Njen izraz je bil čuden. Mislim, da je dobro vedela, kaj ji skušam povedati.

VSAK DAN ENA

»Da, to je res, gibanje je najboljši pripomoček zoper toščavost... samo če bi mogel koga pridobiti za to, da bi me zibal!«

La lampada di qualità prodotta
nello stabilimento di Milano della
TUNGSRAM ELETTRICA ITALIANA S.A.

Kakovostna žarnica proizvajana
v Milano v tvornici tvrdke
TUNGSRAM ELETTRICA ITALIANA S.A.

TUNGSRAM

Si avverte che sin Obveščamo,
dal 20 ottobre 1941 da od 20. oktobra 1941
il signor dalje gospod
GIOVANNI FURLAN
LUBIANA Samova 1 LJUBLJANA
ha cessato di essere
nostro ni več naš
rappresen- **zastopnik;**
tante; **namesto njega je se-**
al suo posto è ora **daj gospod**
il signor

Gojko Pipenbacher
LUBIANA Rutarjeva 9 LJUBLJANA
Tel. 57-39

che è incaricato della ki so mu poverjeni
trattazione degli posli za naš račun
affari per nostro conto
DITTA A. COSULICH S. A. G. L., TRIESTE
Via Macchiavelli 15

Zahvala

Vsem, ki ste z nami sočustvovali in nas tolažili ob
nenadomestljivi izgubi našega preljubljenega moža, nad-
vse dobrega očeta itd., gospoda

Franca Koviča

žel. vpokojenja

ga obsuli s cvetjem ter počastili na katerikoli način
njegov spomin, in vsem, ki ste ga v tako velikem šte-
vilu spremili na poslednji poti, prisrčna hvala.
LJUBLJANA, dne 16. novembra 1941.

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI

Radio aparate

poznanih znamk,

RADIO MATERIAL

Mikrofone:

amaterske za priključitev na radio aparat in večje

Popravila

radio aparatov vseh modelov, merjenje elektronk i. t. d.

NUDI:

RADIOVAL

LJUBLJANA, Dalmatinova ulica št. 13
TELEFON 33-63

SAN REMO

OSPEDALETTI

BORDIGHERA

... e il loro clima mitissimo ... in njihova
MOSTRA FLOREALE CVETLIČNA RAZSTAVA
TIRO AL PICCIONE STRELJANJE GOLOBOV
CONCERTI SINFONICI SIMFONIČNI KONCERTI

EXCELSIOR

Albergo signorile — la Casa di lusso
Gospodski hotel, luksus

ALBERGO MIRAMARE

Direzione Morgano
Ravnateljst.

ALBERGO ASTORIA

ALBERGO MAFALDA

Casa signorilmente famigliare - Giardino - Palmizio -
Posizione soleggiata e tranquilla. — Gosposki družinski
hotel, vrt, palmov gaj, sončna in mirna lega.

Albergo Paradiso - Pens. one Bellaria

Sulla passeggiata a mare - Ob obmorskem sprehajališču

OSPEDALETTI — ALBERGO SVIZZERO

Casa famigliare. Posizione incantevole. Pieno mezzogiorno.
Družinska hiša. — Čarobna lega. Čisto južno podnebje.

Uspešno oglaševanje le v »Jutru«

V najem

Beseda 1 — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za
šifro L 3.—.

Garaže
oddamo v najem. Naslov:
Desa, Celovška 38.
18980-17

INSERIRAJ V »JUTRU«

Lokali

Beseda 1 — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za
šifro L 3.—.

Skladišče
v bližini Tavčarjeve ulice,
iščem za takoj. — Rupena,
Tavčarjeva 6. 18879-19

Manjši lokal
v bližini kolodvoza oddam.
Naslov v vseh poslovalnicah
Jutra. 18818-19

Skladišče
suhu in svetlo, ca 30 do
100 m², išče za takoj v bli-
žini nebotičnika veletovka.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Skladišče«. 18993-19

Lokal
obstoječi iz 4 prostorov na
dvorcih, pripravljen za tr-
govino, obrt ali gostilno na
Mestnem trgu, kakor tudi
mesčno prazno sobo s po-
sebnim vzhodom, oddam. —
Pozive se F. Čuden, Pre-
šernova 1. 19007-19

Novo zgrajene
prostore
za obrt ali industrijo oddam.
Naslov v vseh poslovalnicah
Jutra. 18961-19

Primerne lokale
za kavarno, v sredini me-
sta, iščem. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »27-39«. 18956-19

Gostilno
z vsem inventarjem, takoj
zelo ugodno prodam. Na-
slov v vseh poslovalnicah
Jutra. 18935-19

Majhen lokal

v centru oddam 1. decem-
bra. Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra. 19070-19

Trgovino z mešanim
blagom
dobro ideočo, v sredini me-
sta, prodam. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Do-
nosnost«. 19062-19

Lokal
z več izlozbi, oddam
takoj ali 1. januarja 1942
na Mestnem trgu 17. —
Informacije I. nadstr., levo.
19127-19

Posest

Beseda 1 — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za
šifro L 3.—.

Njivo
v bližini mesta, 2400 m²,
prodam. Pozive se: Tyrševa
cesta 43, bufet. 19006-20

Kupim hišo
za okoli 300.000 lir. Po-
sređovalci izključno. Na-
slov v vseh poslovalnicah
Jutra. 18890-20

Posestvo
srednje veliko, na Dolen-
skem v bližini postaje
ugodno naprodaj. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
18904-20

Petstanovanjsko
hišo
z velikim vrtom prodam.
Mala Čolnarska 4. 18971-20

Kupim
eno- ali dvodružinsko hi-
šo, nedaleč od mesta. —
Naslov v vseh poslovalni-
kah Jutra. 18977-20

Kupim hišo
na periferiji Ljubljane do
100.000 lir. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Večji vr-
te«. 19031-20

Prodaj
dvostanovanjsko hišo v Sto-
žicah za ceno 92.000 lir.
Naslov v vseh poslovalni-
kah Jutra. 19030-20

Dve lepi parceli
po 900 m², v trnovskem
predmestju, blizu kopališča.
Kolektiva, zelo ugodno pro-
dam zaradi odpotovanja v
inozemstvo. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Ino-
zemstvo«. 18942-20

Parcelo
na periferiji Ljubljane ku-
pim. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Takojšnja go-
tovina«. 19044-20

Njivo
878 m², obdelano, ob Ce-
lovški cesti, oddam v na-
jem. — Ponudbe na Zdru-
ženje elektrotehničnih obrti,
Tyrševa 1-a-III. 19041-20

Več hiš in parcel
naprodaj v raznih delih me-
sta. Brezplačna poiznala:
Realiteta pisarna ZAJEC
ANDREJ, Tavčarjeva ulica
10, tel. 31-64. 19064-20

Prodajmo:
HISO tristanovanjsko. Cena
140.000 lir. Moste.
HISO šeststanovanjsko, no-
vozidano. Cena 380.000.
Bežigrad.
HISO šeststanovanjsko. Ce-
na 290.000 (hipoteka 70
tisoč). Sv. Križ.
Realiteta pisarna ADAMIČ,
Ljubljana, Gosposvetska 7,
tel. 23-06. 19054-20

Hišo ali vilo
eno- ali večstanovanjsko,
kupim. Plačam takoj. Po-
nudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Okrog 200.000«. 19083-20

Redko parcelo
(800 m²) po 150.— lir, za-
menjam ali prodam. Resne,
neposredne ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Kobarid-
ska-Costovae«. 19108-20

Stanovanje
odda
Beseda 1 — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za
šifro L 3.—.

Dvosob. stanovanje
moderno, s pritliklami in
pohištvom oddam. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Snažnost«. 18920-21

Enosob. stanovanje
s kabineto, oddam v Zg-
ski s 1. decembrom. Na-
slov v vseh poslovalnicah
Jutra. 18944-21

Lepo stanovanje
dve sobi, kabinet, v novi
hiši, zamenjam za manjše.
Vprašati: Stari trg 16, lo-
kal. 19039-21

Stanovanje
3 sobe in pritliklo, brez
kuchinje, oddam proti od-
kupni pobištva 2 spalnih
in jedilne sobe. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Cen-
ter 16«. 19106-21

Stanovanja
itde
Beseda 1 — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za
šifro L 3.—.

Dvosob. stanovanje
iščem v hiši ali vili na
periferiji, vodovod, elektri-
ka — zamenjam malo sta-
novanje, strogo sređiše,
eventuelno doplačilo. Po-
nudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Hišica«. 18813-21a

Dvo- ali enosobno
stanovanje
tudi opremljeno, išče mir-
na stranka za takoj ali po-
zneje. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Inšerir-
je, točno plačilo«. 18918-21a

Stanovanje
dvo- ali enosobno, po mo-
žnosti s kopalnico iščem za
takoj. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Solidna
stranka«. 18899-21a

Kdor preskrbi

enosobno stanovanje s ku-
hinjo in pritliklami v ne-
posredni bližini centra
Ljubljane, dobi poleg na-
jemne je posebno nagra-
do. Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra. 18996-21a

Sobo in kuhinjo
za takoj išče uradnika, od-
sotna skoro ves dan. Po-
nudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Uradnica«. 18955-21a

2-3sobno stanovanje
za takoj ali kasneje, iščem.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Seno 77«. 19078-21a

Sobo odda
Beseda 1 — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za
šifro L 3.—.

Boljšo sobo
v palači nastrojena centra
z vsem komfortom, oddam
najraje dami s lastnim po-
stojnim pečom. Centralna
kuchinja, lift, telefon. Po-
nudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Absoluten mire«. 18992-23a

Opremljeno sobo
s souporabo kuhinje, čisto,
oddam 2-3 boljšim odra-
stnim osebam od centra 1/4
ure. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Mimo«. 18989-23

Prazno sobico
oddam gospodu ali gospo-
dični v podprilici. Ple-
teršnikova 26, Košir. 19008-23

Opremljeno sobo
s souporabo kopalnice, od-
dam eni osebi. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
18991-23a

Opremljeno sobo
s souporabo kopalnice, od-
dam eni osebi. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
18991-23a

Prazno sobo
iščem s 15. novembrom ali
1. decembrom. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Na-
predrago«. 19025-23a

Opremljeno sobo
s souporabo kopalnice, od-
dam eni osebi. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
18991-23a

Prazno sobo
iščem s 15. novembrom ali
1. decembrom. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Na-
predrago«. 19025-23a

Opremljeno sobo
s souporabo kopalnice, od-
dam eni osebi. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
18991-23a

Prazno sobo
iščem s 15. novembrom ali
1. decembrom. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Na-
predrago«. 19025-23a

Opremljeno sobo
s souporabo kopalnice, od-
dam eni osebi. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
18991-23a

Prazno sobo
iščem s 15. novembrom ali
1. decembrom. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Na-
predrago«. 19025-23a

Opremljeno sobo
s souporabo kopalnice, od-
dam eni osebi. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
18991-23a

Prazno sobo
iščem s 15. novembrom ali
1. decembrom. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Na-
predrago«. 19025-23a

Opremljeno sobo
s souporabo kopalnice, od-
dam eni osebi. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
18991-23a

Prazno sobo
iščem s 15. novembrom ali
1. decembrom. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Na-
predrago«. 19025-23a

Opremljeno sobo
s souporabo kopalnice, od-
dam eni osebi. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
18991-23a

Prazno sobo
iščem s 15. novembrom ali
1. decembrom. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Na-
predrago«. 19025-23a

Opremljeno sobo
s souporabo kopalnice, od-
dam eni osebi. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
18991-23a

Prazno sobo
iščem s 15. novembrom ali
1. decembrom. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Na-
predrago«. 19025-23a

Opremljeno sobo
s souporabo kopalnice, od-
dam eni osebi. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
18991-23a

Prazno sobo
iščem s 15. novembrom ali
1. decembrom. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Na-
predrago«. 19025-23a

Opremljeno sobo
s souporabo kopalnice, od-
dam eni osebi. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
18991-23a

Prazno sobo
iščem s 15. novembrom ali
1. decembrom. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Na-
predrago«. 19025-23a

Opremljeno sobo
s souporabo kopalnice, od-
dam eni osebi. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
18991-23a

Prazno sobo
iščem s 15. novembrom ali
1. decembrom. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Na-
predrago«. 19025-23a

Opremljeno sobo
s souporabo kopalnice, od-
dam eni osebi. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
18991-23a

Prazno sobo
iščem s 15. novembrom ali
1. decembrom. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Na-
predrago«. 19025-23a

Opremljeno sobo
s souporabo kopalnice, od-
dam eni osebi. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
18991-23a

Prazno sobo
iščem s 15. novembrom ali
1. decembrom. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Na-
predrago«. 19025-23a

Opremljeno sobo
s souporabo kopalnice, od-
dam eni osebi. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
18991-23a

Prazno sobo
iščem s 15. novembrom ali
1. decembrom. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Na-
predrago«. 19025-23a

Opremljeno sobo
s souporabo kopalnice, od-
dam eni osebi. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
18991-23a

Sobo

v bližini Taborske oddam
takoj boljšemu solidnemu
gospodu. Vrhovčeva ul. 9-1.
levo. 19092-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, od-
dam. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 19081-23

Majhno sobico
takoj oddam. Zidovska uli-
ca 6-1. 19068-23

Prazno sobo
primerno za pisarno, takoj
oddam v strogem centru,
vhod s stopnic, brez pri-
tiklin. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 19112-23

Sobe išče
Beseda 1 — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za
šifro L 3.—.

Opremljeno sobo
lepo, prost vhod, s soupo-
rabo kopalnice, v bližini
Tivolija, Mirna, Rožne di-
line, išče za takoj mlad
gospod. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Dobro
plačilo«. 18923-23a

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, lepo,
po možnosti s souporabo
kopalnice, v bližini
Tivolija, Mirna, Rožne di-
line, išče za takoj mlad
gospod. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Dobro
plačilo«. 18923-23a

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, lepo,
po možnosti s souporabo
kopalnice, v bližini
Tivolija, Mirna, Rožne di-
line, išče za takoj mlad
gospod. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Dobro
plačilo«. 18923-23a

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, lepo,
po možnosti s souporabo
kopalnice, v bližini
Tivolija, Mirna, Rožne di-
line, išče za takoj mlad
gospod. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Dobro
plačilo«. 18923-23a

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, lepo,
po možnosti s souporabo
kopalnice, v bližini
Tivolija, Mirna, Rožne di-
line, išče za takoj mlad
gospod. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Dobro
plačilo«. 18923-23a

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, lepo,
po možnosti s souporabo
kopalnice, v bližini
Tivolija, Mirna, Rožne di-
line, išče za takoj mlad
gospod. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Dobro
plačilo«. 18923-23a

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, lepo,
po možnosti s souporabo
kopalnice, v bližini
Tivolija, Mirna, Rožne di-
line, išče za takoj mlad
gospod. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Dobro
plačilo«. 18923-23a

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, lepo,
po možnosti s souporabo
kopalnice, v bližini
Tivolija, Mirna, Rožne di-
line, išče za takoj mlad
gospod. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Dobro
plačilo«. 18923-23a

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, lepo,
po možnosti s souporabo
kopalnice, v bližini
Tivolija, Mirna, Rožne di-
line, išče za takoj mlad
gospod. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Dobro
plačilo«. 18923-23a

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, lepo,
po možnosti s souporabo
kopalnice, v bližini
Tivolija, Mirna, Rožne di-
line, išče za takoj mlad
gospod. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Dobro
plačilo«. 18923-23a

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, lepo,
po možnosti s souporabo
kopalnice, v bližini
Tivolija, Mirna, Rožne di-
line, išče za takoj mlad
gospod. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Dobro
plačilo«. 18923-23a

Opremljeno sobo
s